O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
V.№

Куч—адолатда

Адолат

Ўзбекистон «Адолат» СДП газетаси

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган · 1998 йил, 10 июль, № 27 (170) · Жума кунлари чиқади · Сотувда эркин нархда

ЮРТБОШИ ЎГИТЛАРИ

❖ Халқнинг бирлиги, жипслиги, тинч-тотувлиги бизнинг бебаҳо бойлигимиздир.

***

❖ Ҳаёт тажрибасидан яхши биламизки, жамият ва тузум ўзини ўзи ҳимоя эта олмас экан, ички сиёсатда ҳам яхши натижага эришиб бўлмайди.

***

❖ Ўзбекистон учун, бугунги ва келажак авлод учун энг катта бойлик — элнинг тинчлиги ва осойишталиги.

***

❖ Давлат ўз фуқароларини муҳофаза қилишга қодир бўлсагина давлат бўлади.

***

❖ Келажагимизни, давлатимиз, юртимиз, унинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш, ёмон кўзлардан асраш ишига ўзимизни бахшида этайлик.

***

❖ Ҳозир бир куни — бир ойга, бир ойи — бир йилга тенг тарихий даврни бошдан кечираяпмиз. Кечаги ўлчовлар бугунга тўғри келмайди.

АЖДОДЛАРИМИЗГА МУНОСИБ ВОРИСЛАР БЎЛАЙЛИК

8 июль куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Самарқанд вилоятига ташриф буюрди. Самарқанд аэропортида давлатимиз раҳбарини вилоят ҳокими А. Мардиев кутиб олиб, вилоят ғаллакорларининг дон топшириш бўйича давлат буюртмасини бажарганлиги тўғрисидаги ғалаба рапортини юртбошимизга топширди.

Таъкидлаш жоизки, давлатимиз раҳбари яқинда Қашқадарё, Андижон ва Фарғона вилоятларида ҳам бўлиб, жойларда ислоҳотларнинг бориши билан яқиндан танишган. Кўплаб учрашувларда бу борадаги мавжуд камчилик ва муаммоларга эътиборни қаратган эди. Йўлбошчимизнинг Самарқанд вилоятига сафари ҳам ана шундай мулоқотларга бой бўлди.

Мамлакатимизда буюк ҳадисшунос Имом Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллигини нишонлашга катта ҳозирлик кўрилмоқда. Юбилейнинг асосий тантаналари аллома абадий қўним топган Челак туманидаги Хартанг қишлоғида бўлиб ўтади. Шу муносабат билан бу ерда улкан ёдгорлик мажмуи бунёд этилмоқда.

Мамлакатимиз раҳбарининг Самарқанд вилоятига ташрифи айнан ана шу жойдан бошлангани ҳам бежиз эмас. Зеро, тарихий меросга муносабат, аждодлар хотираси, умуман, маънавият масаласи юртбошимизнинг доимий диққат эътиборида. Ислом Каримов қурилиш ишлари билан танишиб, мутахассисларга зарур кўрсатмалар берди. Жумладан, кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишлари кўламини кенгайтириш, сув таъминоти тармоқларини ривожлантириш, барча ишда қадимий меъморлик анъаналарига таяниш лозимлигини айтди.

— Биз бу ерда миллий шакл ва миллий мазмунга эга биноларни қуришимиз керак, — деб таъкидлади жумладан Президент. — Замонавий қурилиш материаллари билан бирга ота-боболаримиз усулидан фойдаланиб, миллий қурилиш материалларини ҳам қўллашимиз зарур. Умуман, барча иншоотларга қадимийлик руҳини сингдириш лозим.

Йўлбошчимиз Имом Бухорий қабри устида бунёд этилаётган мақбарани кўздан кечирди. Мақбарани қуришда Шарқ мамлакатлари тажрибасини ўрганиш, ўлкамиздаги буюк бобокалонларимиз зиёратгоҳлари андозасига таяниш, асосийси, аллома қабрини зиёрат қилувчиларга қулайлик яратиш зарурлигини уқтирди.

Одамлар бу ерга нима учун келишини унутмайлик, — деди Ислом Каримов. — Барча қилаётган ишларимиз Имом Бухорий ҳазратларининг руҳини шод этишга қаратилган.

Давлатимиз раҳбари мақбарани бунёд этишда сидқидилдан меҳнат қилаётган ҳунармандлар Мирумар Асадов, Миржамол Асадов ва бошқалар билан суҳбатлашиб, уларга миннатдорлик билдирди.

— Бундай муқаддас қадамжода ўз маҳоратини намойиш этиш ҳаммага ҳам насиб қилавермайди. Бизга бу ишлар насиб қилганининг ўзи катта бахт, — деди йўлбошчимиз.

Президент мажмуа доирасидаги масжид қурилишда ортиқча ҳашмат ва безакларга берилмаслик, одамлар бу ерга ибодат учун келишларини эсдан чиқармаслик кераклигини айтди. Бутун мажмуанинг кўрки бўлиб турган қадимий чинорларни асраш, уларнинг соясида ҳовуз барпо этиб, зиёратчилар учун дам олиш жойига айлантириш зарурлигини қайд этди. Ёдгорлик мажмуи инсонлар руҳий озуқа оладиган маскан бўлиши муҳимлигини таъкидлади.

Айни пайтда Ислом Каримов муқаддас ҳаж сафарига отланган ҳар бир ватандошимиз, аввало юртимиздаги бу муқаддас ерни зиёрат қилиши мақсадга мувофиқлигини айтди. Ҳажга боришдан олдин одам ўзини англаши керак, деди йўлбошчимиз. Ўзини англаш эса шундай табаррук жойлардан бошланади.

Шундан сунг, йўлбошчимиз вилоят қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ўзгаришлар, қўлга киритилаётган ютуқлар билан танишиш мақсадида бир қатор хўжаликларда бўлди.

Челак туманидаги «Маниобод» жамоа хўжалигининг 2-бригадаси пахта даласини кўздан кечириб, бригадир Носир Назаров, агроном Бобур Отамуродов билан суҳбатлашди. Хўжаликда экилаётган «Фарғона-3» навининг хусусиятлари, ғўза ривожи, гектар бошига экилган туп сони, тупроқ шароити, суғориш ишлари ва бошқа агротехник тадбирлар қандай ўтказилаётгани билан қизиқди. Ўзбекистондаги ерларни кучли, ўрта ва заиф ерларга ажратаман, деди Ислом Каримов. Заиф ерлардан юқори ҳосил олиш учун ўғит бериш, агротехник тадбирларни ўз вақтида ўтказишга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Ҳар қайси хўжалик ўзига мос пахта навини танлаб олиш, ҳар бир туман экилаётган пахта навларини такомиллаштириши устида иш олиб бориши зарур. Шу ернинг ўзида Президент Ислом Каримов журналистлар билан мулоқотда бўлди.

— Иқтисодий ислоҳотлар шу заминда яшаётган одамларнинг фаровон ҳаёти учун, озод ва обод ватан қуриш учун амалга оширилмоқда, — деди жумладан давлатимиз раҳбари. — Лекин инсон бу ислоҳотларнинг мақсадини тушуниши учун унинг онги, дунёқараши, маънавияти шунга мос бўлиши керак. Ислоҳотларнинг негизига етиб бориш учун эса миллий қадриятларимиз асосида комил инсонни тарбиялашимиз лозим. Шу сабабли биз маънавиятга кўпроқ эътибор бериб, уни иқтисодий ислоҳотлар билан тенг қўйяпмиз, баъзида эса устун ҳисоблаяпмиз. Зеро, маънавият моддий ҳаётдан юқоридир. Маънавиятни юксалтириш учун ўзлигимизни англаш, бунинг учун эса тарихимизни билишимиз зарур, деди Президент. Мана шундай обидаларни тиклаш биз учун ҳам фарз, ҳам қарз. Агар биз Имом Бухорийдек буюк аждодларимизнинг муносиб ворислари бўлишни истасак, улар меросидан баҳраманд бўлишимиз, уни асраб-авайлашимиз шарт.

Жомбой туманидаги, «Ҳақиқат» жамоа хўжалиги ижарачиси Олим Тоғаев, хўжалик раиси Барот Нодиров Президент Ислом Каримовга жамоа далаларида экилаётган «Улуғбек-600» буғдой нави хусусида сўзлаб беришди. Жумладан, бу навли ғалланинг ўртача ҳосилдорлиги гектарига 75 центнерни ташкил этмоқда. У маҳаллий иқлим шароитига жуда мос. Давлатимиз раҳбари ижарачи ва хўжалик ўртасидаги шартнома қандай бажарилаётгани ҳақида сўраб, ҳар икала томон ўз ҳуқуқ ва мажбуриятларини яхши билиши зарурлигини таъкидлади. Хўжалик эришаётган ютуқларни, тўпланган тажрибани бутун республикага ёйиш, хусусан, матбуотда кенг юритиш лозимлигини кўрсатиб ўтди. Мақсадимиз республика бўйича ўртача 35—40 центнердан ғалла ҳосили олишдир, деди Ислом Каримов, шунга эришсак, нафақат ўзимизни дон билан таъминлаймиз, балки четга ҳам сотамиз.

Тайлоқ туманидаги «Улуғбек» жамоа хўжалиги далаларида ҳам бир неча йиллардан буён айнан шу нав экиб келинмоқда. Мамлакатимиз раҳбари билан суҳбат чоғида хўжалик ижарачиси Клара Шарипова бу йил ҳар гектар ердан ўртача 65 центнердан ҳосил кўтармоқчи, мавсум якунига кўра, 2 миллион 700 минг сўм даромад олмоқчи эканлигини айтди. Ислом Каримов «Улуғбек-600» навининг афзалликларини ўрганиш, келгуси мавсумда кенгроқ миқёсда синаб кўриш, мамлакатимизнинг қайси минтақаларида ундан фойдаланиш мумкинлигини белгилаш юзасидан тегишли топшириқлар берди. Зеро, юртбошимиз таъкидлаганидек, у маҳаллий заминда, деҳқонларимиз қўли билан яратилган нав.

Президент Ислом Каримов шу тумандаги «Элита» Ўзбекистон — Ирландия қўшма корхонасининг тажриба даласини кўздан кечирди. Буғдой ва арпанинг янги навларини етиштиришга ихтисослашган бу корхона тажриба майдонларида бугунги кунда дунёнинг кўплаб мамлакатларидан келтирилган мингга яқин нав синалмоқда. Уларни маҳаллий навлар билан чатиштириб, иқлим ва тупроқ шароитимизга мос, ҳосилдорлиги юқори сара уруғлик олинмоқда. «Улуғбек-600» навининг уруғи ҳам хўжаликларга ана шу корхона томонидан етказиб берилмоқда.

Давлатимиз раҳбари корхона мутахассисларининг илмий тадқиқотларини янги босқичга кўтариш, жойларда бу борада олиб борилаётган ўзбошимчаликларга чек қўйиш зарурлигини алоҳида қайд этди. Дон мустақиллигига эришиш учун уруғчилик масаласини давлат миқёсига кўтариш, жойларда четдан келтирилган шубҳали навларнинг экилишига барҳам бериш лозимлигини таъкидлади. Корхона ходимларининг илтимосига кўра, Ислом Каримов бир неча йиллик изланишлар натижасида етиштирилган янги навни «Ўзбекистон-1» деб номлади.

Шу куни Президент Ислом Каримов вилоят ҳокимлигида Самарқанд шаҳрини қуриш бош лойиҳаси билан танишди. Йўлбошчимиз Самарқанд Республикамизнинг сайёҳлик марказларидан бири эканлигини инобатга олиб, барча қурилиш ва ободонлаштириш ишларини шаҳарнинг туризм соҳасидаги имкониятларини ривожлантиришга қаратилган ҳолда амалга ошириш муҳимлигини таъкидлади. Бу борада Самарқанднинг тарихий ҳудудида Регистон, Гўри Амир мақбаралари ва Амир Темур ҳайкали ўртасида ягона сайёҳлик мажмуини яратиш алоҳида аҳамиятга эга. Шўро даврида бу бебаҳо тарихий ёдгорликларни камситиш мақсадида, уларнинг атрофига спирт заводига ўхшаган ҳар хил бинолар қуриб ташланган, деди Ислом Каримов. Биз ана шу хатони тузатиб, Самарқанднинг ҳақиқий тарихий кўркини тикламоғимиз керак. Умуман олганда, туризм дегани фақат обидаларни томоша қилиш эмас, балки шу билан бирга кўнгилли дам олиш ҳамдир.

Давлатимиз раҳбари шаҳардаги қурилиш ишларини айнан шу йўналишда олиб бориш юзасидан вилоят ва шаҳар раҳбарларига, мутахассисларга тегишли тавсиялар берди. Жумладан, Бибихоним ва Регистонни боғловчи пиёдалар йўли барпо этиб, уни сайёҳларга юқори савиядаги сервис хизмати кўрсатадиган жойга айлантириш мақсадга мувофиқ эканлигини уқтирди.

Президент Ислом Каримовнинг Самарқанд вилоятига сафарида унга Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Самарқанд вилояти ҳокими Алишер Мардиев, Президентнинг матбуот котиби Азамат Зиёев ҳамроҳлик қилди.

Беҳзод УСМОН,
Ҳамза ШУКУРОВ,
(ЎзА) мухбирлари.

СУРАТДА: мамлакатимиз раҳбари Самарқанд шаҳри қурилишининг янги бош лойиҳасини кўздан кечирмоқда.

Internet
ДУНЁ: ЭНГ СЎНГГИ ЯНГИЛИКЛАР

❖ **Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби Кофи Аннан Сербиянинг Косово можаросидан жиддий хавотирга тушаётганини маълум қилди. Кофи Аннан Хавфсизлик Кенгаши йиғилишида берган баёнотига кўра, Косово муаммоси Европанинг бошқа давлатларига ҳам салбий таъсир кўрсатиши мумкин.**

❖ Африкадаги Ангола давлатида ҳукумат қўшинлари билан мухолифатдаги «Унита» гуруҳи жангарилари ўртасида қуролли тўқнашувлар содир бўлмоқда. Тўқнашувлар «Унита» жангарилари томонидан 14 нафар полициячи ўлдирилганидан кейин бошланиб кетди.

❖ **Россиянинг Кемерово ўлкасида кўмир randчиларининг иш ташлаши давом этмоқда. Улар Россия Бош вазирининг ўринбосари О. Сисоев билан учрашганларидан кейингина магистрални очиб юборишларини маълум қилганлар. Ўз навбатида, Бош вазир ўринбосари кўмирчилар магистрални очиб юборганларидан кейингина улар билан музокара олиб боришини айтди.**

❖ Бирлашган Миллатлар Ташкилоти раҳбарияти Россияда тобора авж олиб бораётган молиявий танглик Шарқий ва Марказий Европа давлатлари молиясига ҳам салбий таъсир кўрсатиши мумкин деб огоҳлантирди.

❖ **Туркия Бош вазири Месут Йилмаз Македонияга сафари чоғида йўл ҳалокатига учради. Македония пойтахти Скоплега олиб борувчи йўлда Туркия расмий делагацияси автомобиль карвонига икки нафар македониялик ўтирган енгил автомашина урилиб кетган. Оқибатда македонияликлар ҳалок бўлишган, Туркия томонидан эса бир вазир яраланган. Бош вазир Месут Йилмаз ҳеч қандай тан жароҳати олмаган.**

❖ Буюк Британия Бош вазири Тони Блэр Шимолий Ирландиядаги протестантлар вакиллари билан учрашди. Тони Блэр ольстерликлар томонидан ўтказилган намойишлар ва бу намойишларнинг мақсади ҳақида фикр алмашди. Буюк Британия Бош вазирининг баёнот беришича, Ольстерда тинчлик ўрнатиш йўлидаги намойишлар ҳеч қандай наф бермайди.

Партия ахбороти

ТАШКИЛИЙ МАСАЛА КЎРИЛДИ

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Тошкент вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари пленуми бўлиб ўтди. Мажлисга партия Сиёсий Кенгашининг котиби Равшан Ҳайдаров раислик қилди.

Пленумда партия Сиёсий Кенгашининг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов «Партияни ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш ва сафларини кенгайтириш ҳақида» маъруза қилди.

Пленумда ташкилий масала кўрилди. Ўз аризаларига мувофиқ Турғун Мадиёров, Ҳасан Алиев, Лазиза Акбаровалар Тошкент вилоят партия Кенгашининг котиблари вазифаларидан озод этилдилар.

Тошкент вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби этиб вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси раиси Турғун Иргашев, иккинчи котиби этиб шу қўмитанинг масъул ходими Маҳмуд Мўйдинов сайландилар.

Пленум ишида Ўзбекистон Фанлар Академияси президенти, партия Сиёсий Кенгаши аъзоси Тўхтамурод Жўраев иштирок этди ва сўзга чиқди.

ҚЎЙ ОҒЗИДАН ЧЎП ОЛГАН... ЧЎПОНЛАР

Республикамизда халқимиз турмуш фаровонлигини юксалтириш, дастурхонини тўкин қилиш борасида барча имкониятлар ишга солинмоқда. Дарҳақиқат, халқи тўқ юртнинг ўзи мустаҳкам бўлиши шубҳасиз. Азалдан маълумки, халқимизнинг тўқлиги асосан деҳқончилигу чорвачилик билан боғлиқ. Аммо...

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 17 февралдаги 246-сонли қарорига асосан синов (эксперимент) сифатида Учқудуқ ва Томди туманлари чорвачиликка мослашган, хусусан, қоракўлчиликка ихтисослашган жамоа хўжаликлари ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятларига айлантирилди ва барча зарур шарт-шароитлар яратиб берилди. Давлат томонидан ҳар бир бош қўйга 90 сўмдан ёрдам пули (дотация) ҳам ажратилди. Бундай эътибор, албатта, чорвадорларни сидқидилдан, виждонан чорвачилик соҳасини ривожлантириш йўлида меҳнат қилишга, янги зафарларга руҳлантириши керак. Бироқ барча ҳиссадорлик жамиятларида ҳам чорва молларини сақлаш, уларнинг туёғини кўпайтириш, ем-хашак билан таъминлаш борасида қонунларга етарли даражада амал қилинаяпти деб бўлмайди. Буни эса, ўз ўрнида, баъзи чорвачилик мутасаддилари томонидан рағбатга яраша раҳмат бўлмаяпти деб изоҳлаш ўринлидир. Жумладан, туманлараро прокуратура томонидан умумий назорат тартибида ўтказилган текширишда тумандаги «Дўстлик» ҳиссадорлик жамиятлари уюшмасига қарашли «Айтим» ҳиссадорлик жамиятида қонун талаблари қўпол равишда бузилиб, чорва моллари талон-тарож қилиниб ўзлаштирилганлиги аниқланди. Шунингдек, чўпонларнинг ўз вазифаларига совуққонлик билан қарашлари оқибатида молларнинг йўқолиб, ўлишигача йўл қўйилган. Энг ачинарлиси, ҳиссадорлик жамиятидаги раҳбарларнинг, аниқроғи, «тўра»ларнинг ўз вазифаларини фақат ўтирган жойида буйруқ беришдангина иборат деб ўйлаб, чўпонлар олдига бориб уларнинг шарт-шароитини вақтида ўрганмаганлиги, чўпонлар қўйларни боқиши, сақлаши, ем-хашак билан таъминлашини назорат қилмаганлиги натижасида кўп миқдорда камомадларга йўл қўйилганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Хўжасизлик — ислоҳотга ёт!

Халқимизда «Нафсга эрк берилиб, иймон дарз кетган жойдан баракат кетади» деган нақл бор. Текшириш олиб борилган ҳиссадорлик жамиятларидаги чўпонларнинг нафслари ҳакалак отиши шу даражага бориб етганки, ўз қарамоқларидаги чорва моллари кўпчиликнинг ҳақи эканлигини унутиб, худди ўзининг шахсий мулкидек ҳисоблаб бемалол талон-тарож қилиб, хоҳлаган одамига тортиқ қилаверишгача бориб етишган. Бош чўпон Т. Жоргенбоев ўзига ишониб топширилган қўйлардан 10 бошини сўйиб, ўз эҳтиёжи учун ишлатган. 182 бош қўйлар эса мулкни қўриқлашга виждонсиз муносабатда бўлганлиги сабабли йўқолиб, ўлиб кетишигача йўл қўйган. Бош чўпон Б. Жарилкасинов ҳам юқоридаги ҳамкасбига «мен сендан қоламанми?»— дебми ёки «қўшнинг кўр бўлса, кўзингни қис» қабилида иш тутганми, у ҳам ўзига ишониб топширилган қўйларни ўз хоҳишича талон-тарож қилаверган. 12 бош қўйини ўз акаси Абилхан Жарилкасиновга, 20 бош қўйини хотинининг акаси Молдабек Кушекбоевга ином қилиб, 5 бош қўйини ўз эҳтиёжига ишлатган, 15 бош қўй эса йўқолган.

Шу ўринда ҳақли равишда бир савол туғилади: мабодо шу қўйлар шахсан ўзининг мулки бўлганида қариндош- уруғига шунчалик хотамтойлик қилиб тарқатармиди? Йўқ, албатта. «Бели оғримаганнинг нон ейишини кўр» деб шунга айтишса керакда. Бош чўпон К. Бекжоновнинг иши эса юқоридагиларникидан ҳам ошиб тушди. У ўзига ишониб топширилган «Айтим» ҳиссадорлик жамиятига қарашли қўйлардан 56 бошини, илгари ўзи ишлаган «Набиточка» ҳиссадорлик жамиятидан бўлган шахсий қарзи ҳисобига бериб юборган, 12 бош қўйининг эса ўз нафс ўпқонига урган. 102 бош қўй бедарак йўқолишига йўл қўйган.

Бош чўпон Е. Қулбоев ҳам 26 бош қўйини ўзининг шахсий эҳтиёжига ишлатиб, 58 бош қўйининг йўқолиб, ўлишига сабабчи бўлган.

Юқоридаги чўпонларни нафсининг ҳакалак отишига, виждону иймонини йўқотишига, хотамтойлиги-ю, талон-тарожлигига бош сабабчи бўлган, худди шу ҳолатларга шароит яратиб қўйиб, лоқайдларча томошабин бўлган ҳиссадорлик жамиятлари раислари У. Алипбоев ва К. Алибатировлар жиноий жавобгарликка тортилиб, суд ҳукми билан жазоландилар.

Қўй оғзидан чўп олган нафси ўпқон чўпонлар Т. Жоренбоев, Б. Жарилкасинов, К. Бекжонов ва Б. Қулбоевлар ҳам жиноий жавобгарликка тортилиб, суд ҳукми билан турли муддатларга озодликдан маҳрум этилдилар. Дастлабки тергов даврида улардан ҳиссадорлик жамиятига етказилган моддий зарар 505 бош қўй тўлиқ ундирилди.

Хуллас, кўпнинг ҳақи тешиб чиқди. Олмоқнинг бермоғи бор-да!

Текшириш жараёнида аниқланган қонун бузилишларни, йўл қўйилган хато ва камчиликларни бартараф этиш юзасидан «Дўстлик» ҳиссадорлик жамиятлари уюшмасининг раиси номига тақдимнома киритилиб, меҳнат жамоасига етказилди.

Келгусида юқорида мисол қилиб келтирилганидек талон-тарожлик, чорва туёғининг йўқолишига лоқайдлик билан қарамаслик чора тадбирлари белгиланди.

О. СУЛТОНОВ,
Навоий вилояти Учқудуқ туманлараро прокурори, 1-даражали ҳуқуқшунос.

«Адолат»га жавоб берадилар

«БУ КОММУНИСТИК МАФКУРА ҚОЛДИҒИ ЭМАСМИ?»

(«Адолат» газетаси, 1998 йил, 8 май, № 18).

Мазкур сарлавҳа остида берилган танқидий мақолада Қорақалпоғистон Республикасининг айрим шаҳар ва туманларида эскидан қолган номларнинг сақланиб келаётганлиги қаламга олинган эди. Унга яқинда қуйидаги жавоб олинди.

«Адолат» газетасида эълон қилинган «Бу коммунистик мафкура қолдиғи эмасми?» сарлавҳали танқидий мақола Қорақалпоғистон Республикасидаги топонимик объектларга ном бериш масалаларини мувофиқлаштириш бўйича республика комиссиясининг мажлисида атрофлича ўрганиб чиқилди.

Газетада қайд қилинган Тўрткўл ва Мўйноқ шаҳридаги кўчаларнинг номлари шу шаҳар ҳокимиятлари билан биргаликда чуқур таҳлил қилинди.

Тўрткўл шаҳри бўйича, ҳақиқатдан ҳам, санаб ўтилган 36 кўчадан 24 таси (Авиационный, академик Королев, Береговой, Гагарин, Герцен, Добролюбов, Комаров, Ломоносов, маршал Жуков, Малышев, Некрасов, Островский, Олимпия, Пушкин, Пархоменко, Почтовая, Рабочий, Семашко, Тихая, Терешкова, Л. Толстой, Чайковский, Чехов, Заводская) ушбу номлар билан аталмоқда. Бу кўчалар номларини ўзгартириш бўйича тегишли ишлар олиб борилмоқда.

Шу билан бирга фашизмга қарши курашда қаҳрамонлик кўрсатган тўрткўллик Бернадский, биринчи механизатор Игликов, Қорақалпоғистон пойтахти Тўрткўл шаҳри бўлиб турганида фидокорлик кўрсатган, қўриқ ерларга сув етказган А. Лачугин каби инсонлар Қорақалпоғистон Республикасининг, жумладан, Тўрткўл шаҳрининг тарихида яхши ном қолдириб, шу заминга катта ҳалол меҳнат қилган фуқаролардир.

Газетада тилга олинган Киров, Дмитров, Крошилов, Пархоменко номлари 1996 йилда ўзгартирилган.

Мақолада кўрсатиб ўтилган И. Панкратов, Школин, Кузьма, Измалаковский, Свобода атамаларидаги кўчалар Тўрткўл шаҳрида бўлган эмас.

Мўйноқ шаҳри бўйича санаб ўтилган 10 та кўчадан 9 тасининг атамалари, яъни «40 лет Октября», Володарская, «50 лет ВЛКСМ» ва Фрунзе кўчаларининг атамаси 1997 йил 8 августда; К. Маркс, Советская ва «30 лет ВЛКСМ» кўчалари 1998 йил 18 мартда; Калинин ва Дзержинский кўчалари 1997 йил 19 мартда бошқа атамаларга ўзгартирилган.

Мўйноқ шаҳрида мақолада кўрсатилган Коммунизм кўчаси бўлган эмас.

Мақолада кўтарилган иккинчи муаммо— бир хил атамаларнинг кўплаб қайталаниши бўйича топонимик комиссияси томонидан хулосалар чиқарилиб, тегишли тадбирлар белгиланди.

Темур КАМОЛОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг раиси.

Партиямиз фидойилари

ҲУРМАТ УНИНГ ҲАМРОҲИ

Дунёда шундай одамлар бўладики, кундалик фаол ижтимоий ҳаётсиз ўз умрларини тасаввур қилолмайдилар. Куни бўйи изланадилар, жонларини жабборга берадилар ва ўзларига топширилган ишни «аъло»га бажармасалар, асло кўнгиллари тўлмайди. Дўстимиз, «Адолат» социал-демократик партияси Хоразм вилоят Кенгашининг иккинчи котиби Маркс оға Бойимбетов ана шулар тоифасидандир.

Вилоятда янги ижтимоий-сиёсий партия тузилгач, унга раҳбарлик қилиш учун кадрлар танлаш масаласи кўндаланг бўлиб қолди. Биринчи котибликка Хоразмда кўзга кўринган қурувчи, «Хоразмсувқурилиш» трестининг бошқарувчиси Йўлдош ака Худойберганов бир овоздан сайланган бўлса, иккинчи котибликка партия аъзолари ҳеч иккиланмай трест касаба уюшмасининг раиси Маркс Бойимбетовни кўрсатишди.

— Кўп йиллар туман ижроия қўмитасида ишлаганлиги, одамларнинг кундалик ҳаётини, қувончу-ташвишларини яхши билганлиги қўл келади, — дея ишонч билдирдилар. Айтиб ўтиш кераккки, янглишмадилар.

Хоразмда «Адолат» партиясининг эл орасида тобора ҳурмат орттириб бормоқда. Ҳозир унинг сафларида 2 мингдан ортиқ аъзо бор. Деярли ҳамма туманларда партиянинг туман Кенгашлари, хўжаликларда эса бошланғич ташкилотлари ишлаб турибди. Эл орасида қадр-қиммат топган, янги жамият қуришда фаол иштирок этаётган кўплаб кишилар «Адолат» партияси атрофида бирлашмоқдалар. Бу катта ташкилий ишнинг бошида Маркс оға турибди.

...Унинг иш куни тонг саҳардан бошланади. Трестга келиб касаба уюшмаси ишларига доир энг зарур масалаларга ярим соат, бир соат вақт ажратгач, партия ишлари билан шуғулланиб кетади. Қабул қилинган режа бўйича вилоят туманларидаги Кенгашлар, бошланғич ташкилотларга қўнғироқ қила бошлайди. Керак бўлиб қолса, ғиз этиб туманларга ўзи чиқиб келади, ишлар билан бевосита ўзи шуғулланиб қайтади. Бир оёғи Шоватда бўлса, иккинчи оёғи Гурланда бўлади.

— Вилоятимиз меҳнаткашлари кўпинча биздан, «Адолат» партияси вилоят Кенгашидан ёрдам, кўмак излаб келадилар, — дейди вилоят Кенгашининг биринчи котиби, Республика Олий Мажлиси депутати Йўлдош Худойберганов, — бундай пайтларда Маркс ака «лаббай» деб жавоб қилади. Келганларга маслаҳатлар беради, йўл-йўриқ кўрсатади.

Ҳар ҳафтада бирон бир туман Кенгашида бўлиш, бирон бир бошланғич ташкилот ишини шахсан кўздан кечириш Маркс оғанинг ўзи учун ёзган қонунга айланиб қолган. Шундай қилмаса унинг кўнгли тинчимайди.

Биз Хоразмда бўлар эканмиз, партиямиз вилоят Кенгашининг иккинчи котиби ўзининг ҳалол, фаол меҳнати билан халқ орасида ҳақли равишда катта ҳурмат қозонганлигининг гувоҳи бўлдик.

— Етти ўлчаб бир кесишлик, оғир-босиқлик, фидойилик хос унга, — дейишди бошланғич партия ташкилотлари котиблари. — Партиянинг Йўлдош акадай, Маркс акадай сардорлари бўлганлиги боис ҳам «Адолат» партиясига кириш учун ариза бераётганларнинг сони кун сайин кўпайиб бормоқда.

Вилоятдан қайтар эканмиз, бир нарса ҳақида ўйланиб қолдик. Бўсағада ҳисобот сайлов йиғилишлари яқинлашиб келмоқда. Ана ўша муҳим кампания даврида партиямиз бошланғич ташкилотлари сардорларини Маркс оға каби тиним билмас, топширилган иш учун жон-дилдан куйиниб ишлайдиган кишилар орасидан танлаб олинса қандай улуғ иш бўларди!

С. ҚОДИРОВ.

Тошкент вилояти Ўрта Чирчиқ туманидаги А. Навоий номли ширкатлар уюшмаси аъзолари бу йил 465 гектар ерга чигит қадашган. Ҳар гектаридан ўртача 27 центнердан ҳосил олишни режалаштирган уюшма аъзолари барча дала тадбирларини муваффақиятли адо этишмоқда.

Ҳосилга тўрт бор ишлов берилиб, ғўзаларнинг баравж ривожига пухта замин яратилмоқда.

СУРАТЛАРДА: ширкатлар уюшмаси ҳосилоти Ғофуржон Қаюмов ҳамда бригадир Маҳмуд Бобоев ғўза ниҳоли ривожини кўздан кечирмоқдалар; далага тўртинчи бор ишлов берилаётган пайт.

Ҳусанбой АВВАЛОВ олган суратлар.

Халқ руҳи қудратли

ТИНИБ-ТИНЧИМАС ҚАРИЯЛАР

Амударё туманига йўлимиз тушган эди, бу ердаги «Нуроний» жамияти олиб бораётган ишлар ҳақида яхши гаплар айтиб қолишди. Жамият раиси Йўлдош Файзуллаев билан учрашиб, унинг раҳбарлигидаги жамоат ташкилоти фаолияти билан яқиндан қизиқдик.

— Туманимизда шу кунларда 7,5 минг нафар уруш ҳамда меҳнат фахрийлари истиқомат қилишади, — дейди Йўлдош ака, — улардан 397 нафари уруш фахрийларидир. Туманнинг 55 жойида жамиятнинг бошланғич ташкилотлари фаолият кўрсатаётир.

Дарҳақиқат, ҳар бир меҳнат фахрийсининг кундалик ҳаётидан бохабар бўлиб туриш, керакли ёрдамни кўрсатиш жамият филиалларидаги фаолларнинг кундалик ишига айланган. Ҳар бир байрам, ҳар бир катта маросимда улар учун албатта дастурхон ёзилади, палов тортилади. Шу йил 9 май — Ғалаба байрами куни 73 нафар уруш қатнашчисига қимматбаҳо совғалар улашилди. Тумандаги 100 ёшдан ошган 12 нафар отахон ва онахонлар ҳам ана шундай совғалар билан мукофотландилар.

Ўтган йили «Хўжайли» ҳиссадорлик жамиятидан 37402 килограмм кунжара, 37100 килограмм шелуха нуронийлар оилаларига бепул тарқатиб берилди.

— Қариялар соғлигини мустаҳкамлаш йўлида бир талай ишлар қилиняпти, деб эшитдик...

— Бу гапда жон бор, — дейди Йўлдош ака, — ўтган йили 57 киши учун санаторий ва дам олиш уйларига йўлланмалар берилди. Бундан ташқари, оғир хасталикка учраб, уйларида ётиб қолган беморларни ўзларимиз йўқлаб боряпмиз. Улар учун 30 ўринли шифохона очишга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Яна бир нарса ҳақида ҳам айтиб ўтмоқ керак. Биз ҳаммамиз бу дунёда меҳмонмиз. Ўтган йили 3 нафар уруш қатнашчиси оламдан ўтганида, уларнинг ҳамма харажатларини ташкилотимизнинг ўзи кўтарди.

— Ҳозир, бозор иқтисодиёти шароитида бундай ёрдамлар кўрсатишга қандай эришяпсизлар?

— Яхши савол бердингиз. Ушбу мақсадда биз барча кучғайратимизни ишга соляпмиз. Жамиятимиз томонидан бир қанча кичик корхоналар очдик. Қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган «Эркинлик», жойларда қурилиш ишларини амалга оширувчи «Ғайрат», фуқароларга маданий хизмат кўрсатишга ихтисослашган «Ойбек» сингари корхоналар ана шулар жумласидандир. Бундан ташқари, мазкур йилда жамиятимиз 135 гектар ерни ижарага олиб, турли хил экинлар етиштирмоқда. Шундан 100 гектари пахтадир. Хуллас, умумжамият ишига озми-кўпми ҳисса қўшмоқдамиз.

Айтиб ўтиш керакки, кексалик ғайрати ёшлар ғайратидан асло суст эмас. Ўтган йили йиғим-теримда «Нуроний» жамияти томонидан тузилган «Ой нури» дастаси туманимизнинг барча хўжаликларида бўлиб, пахтакорларга маданий хизмат кўрсатди.

Туманда фахрийлар орасида боғбонларнинг ўрни алоҳида эканлиги тўғрисида ҳам айтиб ўтмоқ зарур. Хўжаликларда шу кунларда 15 нафар ветеран боғбон бор. Улар ўзлари етиштирган мева-чеваларни байрам кунлари туман аҳолиси ва нафақахўрларга арзон баҳо билан сотадилар. Улар республикада бот-бот ўтказилаётган «Энг яхши боғбон» кўрик-танловларида қатнашиб, ҳамиша юқори ўринларни эгаллаб келмоқдалар.

Умуман, амударёлик фахрийларнинг ишини кўриб, қадимий халқ маталини бироз ўзгартирган ҳолда «Қария деманг бизни» дегинг келади, киши.

Райимбой БОЛТАБОЕВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.
Қорақалпоғистон.

Қилмиш-қидирмиш

ОТ ЎҒРИЛАРИ

Кўпни кўрган отахонларнинг суҳбатига қулоқ тутсангиз, от—эр йигитнинг кўрки эканлиги ҳақида ҳикоя қилиб гапиришади. Ҳақиқатан ҳам от йигит кишининг кўркигина эмас, балки қишлоқ хўжалигида беқиёс дастёр ҳамдир. Кейинги йилларда айрим қўли эгри кимсалар қўй, мол билан бирга шундай жонивор ҳайвонларни ҳам ўғирлашни одат қилиб олишяпти. Қарши туманидаги Хитойкенти қишлоғида яшовчи А. Г. исмли фуқаро Туркманистон фуқароси Х. А. билан ёнида бир йилда 6 та отни ўғирлаб гумдон қилмоқчи бўлди.

Туяни ютиб думини кўрсатмайдиган бу икки ўғри қўлга тушди. Энди улар қилмишлари учун қонун олдида жавоб берадилар. Улар устидан олиб борилган суриштирув ишлари тугаб, судга оширилди. Адолатли ҳукм судда ўқилди.

— От ўғрилари дастлаб Нишон туманидаги А. Қодирий номли жамоа ширкат хўжалигида яшовчи Толиб Жабборовни, сўнг шу тумандаги 1 «а» хўжалигида истиқомат қилаётган Искандар Дониевни, «Ойдин» савдо ҳиссадорлик жамиятининг ёрдамчи хўжалиги ихтиёридаги бир бош оти тойи билан, «Самарқанд» жамоа ширкат хўжалигида яшовчи Жўлли Хўжақуловнинг отини ҳам тойи билан ўғирлаб кетганликлари ходимларимиз томонидан зудлик билан аниқланиб, отлар эгаларига қайтарилди, — дейди Нишон туман ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция майори Зокир Қобилов.

Узгаларнинг отига кўз олайтириш қанчалик оғир оқибатларга олиб келишини от ўғрилари энди ҳеч қачон эсларидан чиқармайдилар.

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Адолат» мухбири.

БИРГИНА СИМ УЗИЛСА...

ёки «шўх» болаларнинг «қалтис ҳазили» темир йўлда қанчалар қимматга тушиши ҳақида

Кейинги пайтда темир йўллар атрофида яшовчи аҳоли фарзандлари томонидан поезд ойналари уриб синдирилаётгани ёки уларнинг бирга ўйин ўйнаш, болаликнинг шўхликлари ва завқини қондириш мақсадида темир йўлдаги ҳар хил металларни, ҳатто темир кожхатларни кўзлаган сир эмас. Лекин афсуски, улар бу қалтис ўйин ортидан пайдо бўладиган даҳшатли фожиалардан бехабардир.

— Ҳозирги пайтда поездлар ҳаракати автоматик алоқа воситалари орқали бошқарилаётгани маълум. Бунда ўзаро алоқа воситаларини ишлатишда асосан симлар муҳим рол ўйнайди. Аммо айрим шу поездларнинг ҳаракатини бошқаришда ишлатиладиган симларнинг узилиб кетиш ҳоллари учраётгани жуда ташвишланарлидир. Негаки, биргина симнинг узилиб кетиши натижасида поездлар ҳаракати бошқарилиши издан чиқиши ва бунинг оқибатида жуда катта фожиали ҳолатлар юз бериши мумкин, — дейди Наклиёт ички ишлар бошқармаси жиноятчиликнинг олдини олиш бўлими бошлиғи, милиция полковниги Тоҳир Раҳмонов биз билан суҳбатда.

Дарҳақиқат, темир йўллар атрофида яшовчи аҳоли уртасида утказилаётган учрашувлар, суҳбатлар натижасида «шўх» болалар билан бироз тортилган бўлсада, уларнинг ўйинқароқлиги оқибатидаги ҳали ҳануз ойналар синмоқда, темир йўллар изларига кийилган металлар ортидан поездлар шикастланяпти.

Ҳўш, биргина темир парчаси ҳайтқидай поездга ҳандай шикаст етказиши мумкин дерсиз. Темир йўл мутахассисларининг фикрича, поезднинг кичкинагина арзимас темир парчасини босиб ўтиши чоғида тормоз босиши тепловоз колодкаларини бутунлай ишдан чиқар экан. Таъмир учун эса 15-20 минг сўм атрофида ҳаражат сарфланаркан. Бунга ҳам чидаш мумкиндир. Лекин поезд ҳалокатга учраб қолса-чи?

Қисқаси, мисолларга мурожаат қилсак: шу йилнинг 30 апрель куни Бухоро тармоқ ички ишлар ходимлари 32-разъездда жойлашган марказий алоқа блокидан симларни қайириб узиб олаётган 1982 йилда туғилган 9-синф ўқувчиси Дилмурод А. ва 7-синф ўқувчиси Бекзод Х.ларни қўлга олдилар. Сиртдан қараганда уларнинг етказган зарари 500 сўмни ташкил этди. Бироқ, бу симларнинг узилиши натижасида алоқа тизимининг ишламай қолганлиги натижасида рўй бериши мумкин бўлган фалокатли ҳодиса учун ҳеч ким жавобгар эмасдек. Шу боис ички ишлар ходимлари темир йўлларда содир бўлаётган ҳар бир ножўя хатти ҳаракатга қарши жиддий кураш олиб боришмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида поездлар йўлида жиноят содир этиб, симларни юлиб кетишга уринган 11 та болани қўлга олдилар.

Вагонлар ойналарига тош отиб йўловчилар бошини ёрган ёки темир йўллар қатновига моддий зарар етказишга уринган 25 кишидан 22 таси боладир. Капитал ва куч кишининг вагонга тош отиб ойна синдиришини натижасида йўловчиларга ... зарар етказилган. Улар ... 22 март куни ... сумасига 6750 сўм пул ундириб олинган.

1998 йилнинг биринчи чорагида болалар бўлан боғлиқ 9 та бахтсиз ҳодиса рўй берди. Хўш, уларнинг иккитаси фожиали ўлим билан тугади. Хўш, бу фожиалар рўй берган? Албатта болаларга хос бефарқлик, ўйинқароқлик эвазига содир бўлди. Оқибатда эса азоб, изтироб болалар зиммасига тушди. Негаки уларнинг ҳар бири умр ногиронлик тамғасини бўйнига осиб олди.

Бундай аянчли қисматга қолган болаларни шўхликда, ўйинқароқликда айблаб ўзимизни оппоқ қилишга уринмоқчи эмасмиз. Чунки энг аввало улар ҳаёти, фаолиятига биз катталар жавобгар ва масъулдирмиз. Шу боис уларнинг ҳар бир ҳаракати бизнинг назаримиздан четда қолмаслиги керак эмас. Шундагина кутилмаган нохуш фожиалар, бевақт ўлимлар ёнимизга яқин йўламайди.

Истагимиз инсон зоти ҳеч замонда болам дея йиғламасин.

Шуҳрат РЎЗИЕВ,
Ички ишлар вазирлиги Наклиёт ИИБ катта инспектори, милиция катта лейтенанти.

Бухоро шаҳридаги Бухоро Энергомарказ ҳиссадорлик жамияти шаҳар аҳолисининг кўпчилик қисмини ҳамда Бухоро тўқимачилик комбинатини иссиқлик манбаи билан таъминлаб келмоқда.

Ҳиссадорлик жамияти яқинда ўзининг чорак асрлик юбилейини нишонлайди.

СУРАТДА: Ҳиссадорлик жамияти бошқарув пультининг қозонхона машинисти Сергей Ким (чапдан ўнгга) ва қозонхона цехи бошлиғининг ўринбосари Мақсуд Аҳмедовлар катта бошқарув пультининг кунлик иш кўламини назорат қилишаяпти.

Ҳ. ҚУРБОНОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1998 йил 7 июлдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун 1 АҚШ долларининг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:

1 АҚШ доллари — 95 сўм 10 тийин.

ОФАТ

Дунёда шундай даҳшатли хавф-хатар борки, у нафақат бир кишига, бир даврга, балки бутун инсониятга, келажакка даҳлдор бўлади. Шулардан бири гиёҳвандликдир. Гиёҳвандлик инсонни борган сари ўргимчак тўридек ўраб олади, киши уни истеъмол қилмаса, туролмайдиган, хуморни босиш учун ҳар қандай йўлдан, ҳатто, жиноятдан ҳам тап тортмайдиган бўлиб қолади. У инсониятга офат келтиради.

Гиёҳвандлардан ногирон, ақли заиф болалар туғила бошлайди. Шунинг учун ўз келажагини ўйлаган ҳар бир давлат гиёҳвандликдек хавфли иллатга қарши кескин кураш олиб боради.

Маълумотларга қараганда, дунёда етиштириладиган гиёҳванд моддалар хом ашёсининг қирқ фоизи қўшни Афғонистон ҳиссасига тўғри келаркан. Наркотикларни назорат қилиш бўйича халқаро қўмита маълумотларида Марказий Осиёдаги айрим мамлакатларда ҳам қорадори етиштирилиши қайд этилган, Хусусан, Тожикистонда таркибида гиёҳванд моддалар бўлган ўсимликлар бир мунча кўп экилмоқда. Бу мамлакат фуқаролари ўз «мол»ларини кўпроқ Ўзбекистон орқали олиб ўтишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ўзбекистонда гиёҳвандлик моддалари контрабандаси йўлига мустаҳкам тўсиқ қўйилган.

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари хусусан, милиция ходимларининг гиёҳвандлик моддалари контрабандасига қарши кескин чоратадбирлар кўраётгани буни яққол исботлаб турибди.

Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас, деганлари тўғри экан. Буни Тожикистон фуқароси Валентина Овчинникова мисолида яққол кўриш мумкин. Ҳалол ишлаб, ҳалол яшаш ўрнига белини оғритмай айш-ишратни хуш кўрадиган бу аёлни икки маротаба эгри йўлдан қайтармоқчи бўлишди. Аммо...

У 1989 йилда уйида бангихона очганлиги учун озодликдан маҳрум этилганди. Ҳибсхонадан чиққач эсини йиғиб олмади. Жирканч касбини давом эттирди. Яна бангихона очиб, ёшларнинг гиёҳвандлик қилишларига шароит яратиб берди. Натижада 1996 йили иккинчи бор қора курсига ўтиришга мажбур бўлди.

Афсуски, Валентина бундан тегишли хулоса чиқармади. Текин деса ўзини томдан ташлайдиган бу аёлни давлатимиз чегарасида милиция ходимлари тўхтатишди. Воқеа аслида шундай бўлганди:

Бекобод шаҳрининг «Казарма» божхонаси яқинидаги темир йўл кўпригидан кунига қанчадан-қанча фуқаролар Ўзбекистондан Тожикистонга ва аксинча, Тожикистондан Ўзбекистонга ўтишади. Агар хушёрлик қилинмаса, ана шу йўлдан катта миқдорда гиёҳвандлик моддалари, қурол-яроғ, таъқиқланган моллар юртимизга кириб келиши шубҳасиз.

Буни яхши англаган милиция ходимлари ҳар бир йўловчининг хатти-ҳаракатини кўздан қочирмасликка ҳаракат қилишади. Ўша куни ҳам шундай бўлди. Оғир сумка кўтариб, олазарак ҳолда тез-тез юриб келаётган ўрта ёшлардаги аёл милиция ходимларининг эътиборини тортди. Уни текшириб кўришмоқчи бўлишди.

Аввалига аёл чап бермоқчи бўлди, аммо қўлга тушгач, ялинди, ёлворди. Россиядаги қариндошлари олдига тез бормаса бўлмаслиги, телеграмма олганлигини айтиб, кўз ёши қилди. Аммо унинг найранглари ўтмади. Холис гувоҳлар иштирокида сумкаси очиб кўрилганда унинг остидан халтага ўроғлиқ иккита полиэтилен пакетда қорамтир қуюқ модда чиқди.

Ходимлар дарҳол терговг бўлимига хабар қилишди. Полиэтилен пакетдаги модда лаборатория текширувидан ўтказилди. Текширишда топилма 3886 грамм «опий» моддаси эканлиги аниқланди.

Қонун барчага баробар

Жиноятчининг сири фош бўлгач, сувдан қуруқ чиқиш учун нималарни ўйлаб топмайди, дейсиз. Аммо, унинг сўзларини мантиқан таҳлил қилсангиз, ғирт ёлғонлиги ойдинлашади-қўяди. Валентина Овчиникова ҳам аввалига турли баҳоналарни қилиб кўрди. Ҳатто, бу нарса меники эмас, сумкамга қандай тушиб қолганлигини билмайман ҳам деди. Аммо асосли хулосалар, далиллардан кейин қуйидагича кўргазма берди:

«Мен Россиядаги қариндошларимникига бориб келиш учун эрталаб йўлга чиқдим. Автобусда кетаётганимда ёнимдаги бўш ўриндиққа 35-40 ёшлардаги бир йигит келиб ўтирди. Бироздан сўнг ўзини Юра, деб таништирди ва қаерга кетаётганимни сўради. Айтдим, Шунда у: «Озгина юк бор эди, шуни Тошкентдаги Самарқанд автошохбекатига олиб бориб берсангиз, қуруқ қўймаймиз. Нақд 200 доллар оласиз. Барибир қариндошларингизникига Тошкент орқали ўтасиз-ку», деди.

Мен: «Нима, у қурол эмасми», деб сўрадим. У бўлса: «Йўқ, қурол эмас», деди. Мен шунда юкнинг гиёҳвандлик моддаси эканлигини сездим. Берадиган пули йўлда бир коримга яраб қолар деб рози бўлдим. Бор гап шу.

Сўнгра автобусда Нов қўрғонига келдик. Юра «шу ерда кутиб туринг» деди-да, бир оздан кейин ҳаворанг «Москвич» машинасида қайтиб келди. Мени машинага таклиф қилди. Йўлда у халтага ўроғлиқ нарсани сумкамга жойлаб қўйди. Бир мунча вақт ўтгандан кейин Хаштияк қишлоғига етиб келдик. Юра узоқдан чегарадан ўтиш жойини кўрсатди-да менга «оқ йўл» тилади...»

Энди ўйлаб кўринг, азиз газетхон! Валентинага агар ўша Юра деган кимса йўлиқмаганда у шу вақтда қариндош- уруғлариникидан қайтиб келган бўларди. Гўёки ҳаммасига ўша ярамас айбдор. Валентина эса қордек оппоқ. Аслида ҳаммаси аввалдан ўйлаб қилинган ишлар. Қабиҳ ниятни амалга ошириш йўлидаги баҳона, холос. Буни бошқа бир мисолдан ҳам кўрса бўлади.

Тожикистоннинг Хўжанд шаҳрида истиқомат қилувчи Феруза Сангинова ҳали ўттизга ҳам тўлмаган, олий маълумотли, оқ-қорани ажрата олган аёл. Гиёҳванд моддаларни сақлаш, чегарадан олиб ўтиш ва сотиш оғир жиноят эканлигини яхши билади. Лекин у ҳам «қўлга тушмасам бойиб кетарман» деб хомтама бўладиганлар тоифасидан экан.

У таваккал қилиб 7046 грамм «Опий»ни сумкасига солдида «Тошкент қайдасан?» деб йўлга чиқди. Бироқ, бузоқнинг югургани сомонхонагача, деганларидек, у қўлидаги оғуси билан Бекободдан нарига ўтолмади. Бу аёл ҳам Валентина Овчинникова каби «Казарма» божхонаси яқинидаги темир йўл кўпригида жиноят устида ушланди.

— Менда айб йўқ, муҳтожликдан шу ишга қўл урдим, қолаверса, мени мажбур қилишди, — деди у терговчига ёлвориб. — Аслида Саидолим ва Мадаминлар мени шу йўлга бошладилар. 15 январь куни иккаласи уйимга келиб: «Эринг Тўрахўжа Шодиев Чимкентда чеченистонликлардан қарз бўлиб қолган. Вақтида тўламаса, чатоқ бўлади. Шунинг учун эринг минадиган «КамАЗ»нинг ҳужжатларини бер. Биз Тўрахўжани қутқарамиз», дедилар.

Мен машинанинг ҳужжатларини бермадим. Шундан сўнг улар мени алоқа бўлимига олиб боришди. Қаергадир қўнғироқ қилишди. Сўнгра гўшакни менга бериб: «ўзинг гаплаш» дедилар. Нариги томондан эримнинг таниш товуши эшитилди. У менга ёлвориб, машина ҳужжатларини Саидолим ва Мадаминга беришни сўради.

Уйга қайтиб, уларга ҳужжатларни топширдим. Шунда Саидолим: «Хафа бўлма, битта иш бор. Агар шуни қилсанг, машинаям яна ўзларингга қайтади. Яна анча-мунчалик ҳам бўлиб қоласизлар» деди. рози бўлдим.

Саидолим ва Мадамин машинани гаровга қўйиб, пулига «опий» сотиб олдилар. Шу куниёқ уни сумкамга жойлаб, Бекободдаги чегарага кузатиб қўйишди. «Қўрқма, ҳаммаси яхши бўлади. Тошкентдаги Самарқанд автошохбекатига боргач, Яшка деган чечен йигит сени кутиб олади. Буёғини бизга қўйиб беравер» дейишди».

Баҳонани қаранг. Бу ҳам тасодифми? Менимча, бундай деб бўлмайди. Хўп, шундай бўлди ҳам дейлик. Унда бир кунда шунча кўп миқдордаги гиёҳвандлик моддаси қаердан топила қолди? Ўша куниёқ Тошкентга оғуни олиб келганида Яшканинг уни кутиб олиши-чи? Хуллас, савол кўп. Оғуфуруш Феруза Сангинованинг жавоблари эса ўринли эмас...

Аслида бу икки воқеа олдиндан пухта ўйлаб ҳаракат қилган жиноятчи шахсларнинг иши. Улар турли баҳоналарни рўкач қилиб, дарахт шохида юришга ҳаракат қилдилар. Лекин милиция ходимлари баргида юришади. Инсониятга офат келтирувчи захри қотилни турли йўллар билан юртимизга олиб кириб, мамлакатимиз орқали бошқа ерларга олиб чиқиб кетаман, деб уринаётганлар буни яхшилаб билиб қўйсалар, фойдадан ҳоли бўлмасди.

Каримжон РИХСИЕВ.

Жиноят ва жазо

ЁМОННИНГ КУЧИ ЯПАЛОҚҚА...

— Хўш, ёмоннинг кучи нима қилибди?

— Япалоққа етибди...

— Бу—доно халқимизнинг ҳикматли мақоли. Уни ўзимиз ҳам биламиз. Бизга «ёмон» киму «япалоқ» ким? Қандай қилиб унисининг кучи бунисига етибди? Ўшандан гапиринг.

— Унда эшитинг: «Ёмон» — олмалиқлик Шуҳрат Ҳайитметов! У ўзига ўхшаган «ёмон»лар — Жамшид Умаров, Айдер Деде ва Е.Черножуковлар билан топишибди.

— Кўр кўрни қоронғуда топади-да!

— Худди шундай! Дастлаб Ҳайитметов Черножуков билан бирга кучлари етадиган «япалоқ»ни, яъни ёшгина қизча Дагжини топишибди-ю ҳе йўқ, бе йўқ дўқ қила кетишибди: «Бизга битта никоҳ узуги керак! Яхшиликча топиб берсанг, тезда қайтарамиз. Агар йўқ десанг, нақ онангни кўрсатамиз!» Бечора Дагжи қўрққанидан холаси Л.Дедениң 12 минг сўмлик олтин узугини уйидан олиб чиқиб берибди. Бироқ шу билан «ёмон»ларнинг жабридан қутулмабди. Аксинча, икки «ёмон» эртасига Дагжининг уйига кириб келишибди:

— Бизга икки жуфт зирак керак, қўрқма, қайтарамиз!

Бечора Дагжи «ёмон»ларнинг важоҳатидан қўрқиб, яна холасининг биттаси 3500 сўмлик, иккинчиси 7000 сўмлик иккита зирагини олиб берибди. Лекин товламачилар узук ва зиракларни қайтаришни хаёлларига ҳам келтиришмабди. Аксинча, уларни сотиб, балойи нафсларига ишлатиб юришибдию, вақтинча Дагжини эсдан чиқариб, ҳали ёш бола бўлмиш Денис Кимга рўбарў келишибди:

— Бизга 3000 сўм берасан. Йўқ десанг, нақ кунингни кўрасан!

— Менда унақа пул нима қилади, қаердан шунча пулни топиб бераман?

— Ундай бўлса, пул ўрнига уйингдан олтин узук олиб чиқиб бер!

Денис ҳам Дагжига ўхшаб, қўрққанидан онасининг 7000 сўмлик тилла узугини олиб чиқиб берди. Шунда Ҳайитметов деди:

— Бу узукнинг нархи бор-йўғи 2000 сўм туради. Демак, сен бизга яна 1000 сўм беришинг керак!

— Бир сўм ҳам пулим йўқ!

— Унда эгнингдаги курткангни ечиб берасан!

Улар шундай дея Денисннинг 10000 сўмлик чарм курткасини ечиб олишди...

Текинга ўрганган Ҳайитметов ва Черножуков мўлжалга яна Дагжини олишди. Сур бўлиб унинг уйига кириб боришди-да, Дагжининг акачаси А.Дедени айвонга чиқариб қўйиб, ичкарида қизалоқдан яна тилла тақинчоқлар сўрай бошлашди. Бироқ Дагжи кўнмагач, ўзлари сервантни қайчи билан очиб, ҳар бири 7000 сўмлик иккита узук ва 5000 сўмлик зиракни ўмариб, жуфтакни ростлашди.

«Зўравон»лар қарашса—ишлар «беш». Текин «соққа» тушиб турибди. Болалар улардан қўрқиб, сўраганларини беришяпти. Энг муҳими, иш «туя кўрдингми, йўқ» қабилида кўчяпти...

— Демак, — дейишди улар, — бўлаверар экан. Энди йирикроқ ишга ўтаверамиз!

Ҳайитметов А.Дедени сўроққа тутди:

— Шу яқин орада ким тўқ ва бой яшайди?

— Бешинчи қаватда турадиган Ялинко амакилар. Ёлғиз ўғиллари бор, 11 ёшда, кундузи бир ўзи қолади.

— Унда келишдик.

Эртасига қулай фурсат топиб Жамшид Умаров, А.Деде ва Ш.Ҳайитметовлар Ялинколар хонадони яқинида пайдо бўлишди. Дедени 4 ва 5 қават оралиғидаги зинада қоровулликка қолдиришди-да, икковлон эшик қўнғироғини босишди:

— Ким у? — ичкаридан бола Ялинковнинг овози эшитилди.

— Биз пастки қаватдаги қўшниларингмиз. Эшикни оч!

Содда ва ишонувчан 11 ёшли Ялинко эшикни очиши билан босқинчилар балоқазодек ичкарига отилишди. Ҳайитметов Ялинкони қўли билан бирров бўғиб турди. Кейин қорнига боплаб тепди. Бола додлади. Шунда у даструмолчаси билан болани бўға бошлади. Бироқ бу билан «иш» битмаслигига ишонч ҳосил қилгач, ичкаридаги видеомагнитофоннинг шнурини олиб, ўша билан маҳкам сикди-да, ваҳшийларча бўғиб тураверди. Ялинко бўғилиб вафот этгачгина уни қўйиб юборди ва хотиржамлик билан уйни «йиғиштираётган» Жамшидга кўмакка шошилди. Икковлашиб видеоплейер, «Денди», аёллар курткаси ва туфлиси каби жами 45.900 сўмлик буюмларни ўғирлаб «қуён» бўлишди.

Босқинчилар кўчага чиқишгач, ўзаро маслаҳатлашиб, ўлжани Ҳайитметовларнинг омборхонасига яшириб қўйишди. Бироқ уни онаси Р.Ҳакимова кўриб қолиб, қариндоши Ғулом Кенжабоевга айтди. Лекин қилган жиноятлари учун илгари ҳам бир неча бор қамалиб чиққан очофат Кенжабоев бу ҳақда ҳеч кимга «чурқ» этмасликни уқтириб, бор ўлжани сотиб юборди...

Шундай қилиб, онаизорнинг бу ҳақда милицияга хабар бериш кераклиги ҳақидаги илтижоларига ҳеч ким қулоқ солмади. Аксинча, уни бу «хавфли» йўлдан қайтаришга ҳаракат қилишди. Аммо ҳаракатлари зое кетди. Талончи қотилларга қўшилиб, тайёр ўлжаларни сотиб ҳамёнини қаппайтирган Ғулом Кенжабоев деган баднафс ҳам тумшуғидан илинди...

Табиийки, ишнинг бу ёғи суднинг қора курсисида ниҳоясига етди. Судья жиноятчиларга бериладиган жазони ўқиди: Шуҳрат Ҳайитметовни 15 йилга, Жамшид Умаровни 12 йилга, Айдар Дедени 10 йилга озодликдан маҳрум этишга қарор қилинди. «Тайёрга айёр» текинхўр Ғулом Кенжабоев ҳам 5 йилга озодликдан маҳрум этилиб, мол-мулки давлат фойдасига мусодара қилинди. Энди у жазони қаттиқ режимдаги колонияда ўтаб қайтади. Мазкур жиноятга алоқадор бошқа жиноятчилар ҳам ўз «тегиши»ни олдилар.

Шундай қилиб, кучи нуқул «япалоқ»ларга (яъни ёш болаларга) етган «ёмон»ларнинг паймонаси тўлиб, жиноий йўли тўсилди. Энди улар қамоқхоналардан тавбаларига таяниб қайтишсаю, «ошириб-тошириб» келадиган кучларини қабоҳатга эмас, эзгу ишларга сарфлашса не ажаб...

Мурод КАЛОНХОН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан қабул қилинган ва яқинда кучга кирадиган Оила кодекси барча ҳудудларда, хусусан, Фарғона вилояти корхона ва ташкилотларида, ўқув даргоҳларида ҳамда ФҲДЁ бўлими ходимлари орасида катта қизиқиш уйғотмоқда.

Соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш Ватанимиз барча фуқароларининг асосий бурчи ва ҳуқуқларидан ҳисобланади.

СУРАТДА: Фарғона Агроолийгоҳи ва институти бош ҳисобчиси Саидхон Содиқова, вилоят ФҲДЁ бўлими архиви мудираси Ойниса Исломова, ФҲДЁ бўлими архиварчи Ҳамидахон Абдуназарова ва Фарғона шаҳар давлат кадастр бўлими котибаси Озодахон Қосимовалар янги Оила кодексининг ўзгача масъулиятли жиҳатлари ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

F. МУҲАММАДҚОДИРИЙ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИНИНГ
ИККИНЧИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ
1998 ЙИЛГА
клиник ординатурага қуйидаги ихтисосликлар бўйича
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

1. Акушерлик ва гинекология	–2	14. Травм. ва ортоп.	–2
2. Эндокринология	–2	15. Фтизиатрия	–2
3. ЛОР касалликлари	–2	16. Жарроҳлик	–2
4. Ички касалликлар	–3	17. Гематология	–2
5. Кардиология	–1	18. Болалар жарроҳлиги	–2
6. Кўз касалликлари	–2	19. Аллергология	–1
7. Педиатрия	–2	20. Анест. ва реаниматол.	–2
8. Юқумли касалликлар	–2	21. Ревматология	–1
9. Тери-таносил касаллиги	–2	22. Урология	–1
10. Асаб касалликлари	–2	23. Клин. фармакология	–1
11. Онкология	–2	24. Наркология	–2
12. Психиатрия	–2	25. Болалар юқумли касал.	–2
13. Нур диагностикаси, нур билан даволаш	–2		

Қабул қилинадиган ҳужжатлар:
Қабул қилишни сўраб ректор номига ариза ёзилади. Аризага қуйидагилар илова қилинади: кадрларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа, таржимаи ҳол, иш жойидан тавсифнома-тавсиянома, диплом нусхаси.
Ҳужжатлар 31 июлгача қабул қилинади.
Ҳужжатлар қуйидаги манзилгоҳга юборилсин:
700109, Тошкент шаҳри, Форобий кўчаси-2, тел: 46-46-47.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
1998 йил учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА:

Акушерлик ва гинекология (1); эндокринология (1); қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари (1); ички касалликлар (3); кардиология (1); кўз касалликлари (2); педиатрия (2); юқумли касалликлар (2); тери ва таносил касалликлари (1); асаб касалликлари (2); онкология (2); психиатрия (1); нур-диагоностика, нур билан даволаш (1); стоматология (2); фтизиатрия (1); жарроҳлик (1); гематология ва трансфузмология (1); анестезиология ва реаниматология (2); урология (1); пульмонология (1); наркология (2); болалар юқумли касалликлари (1).

Ҳужжатлар қуйидаги манзилга юборилсин: *700007, Тошкент шаҳар, Паркент кўчаси, 51-уй, клиник ординатура ва аспирантура бўлими.*

Телефон: 68-26-38.

Ҳужжатларни қабул қилиш муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

13—19 июль ОЙНАИ ЖАҲОНДА

ДУШАНБА, 13

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.40 «Таҳлилнома».
8.40 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
9.10 «Жаҳон спорти».
9.20 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ёшулли Хива». Премьера.
9.40 Лирик тароналар.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Кино янгиликлари.
10.25 «Жаҳон киноси юлдузлари».
10.45 «Фермер». Телетанлов.
11.05 «Аждаҳо ва қуён». «Акс-садо излаб эртак». Мультфильмлар.
11.25 «Кекса санъаткорлар». Мусиқий дастур.
12.05 «Омад юлдузи». Телеўйин.
12.35—14.00 «Аёллар тангоси». Бадиий фильм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ғаройиб орол». Мультфильм.
18.20 «Олам ва одам».
18.40 «Ҳунарманд». Тележурнал.
19.00 «Мулкдор».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 [illegible]
20.05 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Суйганларим бор». Мусиқий дастур.
22.00 «Вазият».
22.15 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
22.50 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм 23-қўй.
23.30 «Ахборот».
23.55—24.00 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи»(рус тилида).
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 А. Алимбоев. «Оғзаки ҳикоялар». Биринчи кўрсатув.
19.05 Эгиз қўшиқлар.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.20 «Мусиқий лаҳзалар».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Олтин мерос».
21.15 «Бурч ва масъулият».
21.25 «Таггер». Телесериал.
22.15 «Даракчи»(рус тилида).
22.25 «Дэнс». Жаҳон рақслари.
22.45 «Бозор ва мулк».
22.55 Оҳанглар ва эълонлар.
23.05 Кинонигоҳ. «Шаҳарда».
23.40 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.15 Янгиликлар.
17.20—20.40 Россия жамоат телевидениеси кўрсатувлари.
20.40 «Тоғ капалаклари». Телефильм.
21.00—21.35 РДТ «Вести».
21.35 Эълонлар.
21.40 «Худди ота боладек». Бадиий фильм.
23.00—23.40 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси кўрсатувлари.
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 Футбол. XVI Жаҳон чемпионати.
20.35 «Жаҳон».
20.55, 22.20 — Эълонлар.
21.00 «Морена Клара». Телесериал.
21.45 «Умр баҳори».
22.00 Ҳамкорлик.
22.25 Кинематограф. «Эгнар чашмаси».
23.50—24.00 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 14

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Бахтиёр». Фильм-концерт.
9.15 «Яшил чироқ». Телемусобақа.
9.50 «Ўзбектелефильм» намойиш этади. «Зардўзлар».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
10.30 Абитуриентлар, сизлар учун! Адабиёт.
11.00 «Соз сеҳри». Мусиқий дастур.
11.30 Абитуриентлар, сизлар учун! Математика.
*
12.05 «Шум боланинг саргузаштлари». Мультфильм премьераси.
12.20 «Маърифат маскани».
12.35 Кундузги сеанс. «Палата». Бадиий фильм.
14.10 — 15.20 «Мен нечун севаман Ўзбекистонни». «Туғилган ер». 1-қисм. 2. «Қорақалпоқ қиссаси». 2-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ёрдамчилар». Мультфильм.
18.20 Болалар учун. «Чамандаги гулларимиз».
18.40 «Эл саломатлиги йўлида».
19.00 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 7 йиллигига. «Истиқлолим, сени куйлайман».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.30 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 Экран куйлари.
20.05 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Акс-садо».
21.35 «Ёшлар» телеканали.
1. «Сиз ва биз».
2. «Ёшлар ва эстрада».
3. «Сочининг савдоси тушди».
23.00 «Ўзлигинг намоён қил». Теле-танлов якуни.
23.35 «Ахборот».
24.00 — 00.05 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.25 Ёввойи ҳайвонот олами.
19.05 «Онагинам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Тақдим».
20.10 «Мусиқий меҳмонхона».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Таггер». Телесериал.
21.50 «Даракчи».
22.00 Спорт қитъаси.
22.30 «Кундалик».
22.40 Кинонигоҳ. «Олти куну етти тун».
00.20 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.15 Янгиликлар.
*
6.30—8.00
17.20—20.40
Россия жамоат телевидениеси кўрсатувлари
*
20.40 «Мутахассис».
21.00—21.35 РДТ «Вести».
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Пойтахт». Публицистик кўрсатув.
22.10 «Шарқ киноси: «Доно Мандухай хоним». (Монголия). Бадиий фильм.
00.30—00.50 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси кўрсатувлари
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 «Мусиқий дақиқалар».
19.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.25 «Онамнинг тилаги». О. Мадалиев.
19.55, 21.50 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи».Телесериал.
20.45 Мусиқий дақиқалар.
20.50 «Янги иқтисод».
21.20 Телефакт.
21.30 Хит-коллекция.
21.55 «Қувноқ кино».
23.15—23.25 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 15

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Янгра, дутор-танбурим». Мусиқий дастур.
8.55 «Соғлом авлод учун». Спорт дастури.
9.10 «Юртим жамоли».
9.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Зангиота».
9.40 «Рақс, рақс, рақс...».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Талаб ва таклиф».
10.30 Абитуриентлар, сизлар учун! Биология.
11.00 «Алифбо сабоқлари».
11.30 Абитуриентлар, сизлар учун! Ўзбекистон тарихи.
12.05 «Шум боланинг саргузаштлари». Мультфильм премьераси.
12.20 «Нуроний».
12.40 Кундузги сеанс. «Кўр музикачи». Бадиий фильм.
14.10—14.30 «Сарғайган саҳифалар». Адабий кўрсатув.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.30 «Шеър ва шуур».
18.40 «Ислоҳот ва масъулият».
19.00 «Мухлис ёхуд қўшиқ изидан...». Мусиқий дастур.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Таълим-тарбия миллий дастури — амалда».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Аёл қалби наволари». Концерт.
22.00 «Парламент соати».
22.20 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 24-қўй.
23.00 «Бирдан бир миллионгача». 1-қисм.
23.25 «Ахборот».
23.50 — 23.55 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Жосуслар». Ҳужжатли сериал.
19.05 «Дойче Велле» тақдим этади...»
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Тарона».
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ҳудуд».
21.30 «Келин-куёв». Телешоу.
22.20 «Нигоҳ».
22.40 «Даракчи».
22.50 Оҳанглар ва эълонлар.
23.00 Экранда — детектив.
00.30 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

16.30 Янгиликлар.
16.35 Болалар учун. «Эртакнамо чоршанба». Кинокўрсатув.
*
6.30—8.00
17.15—20.50
Россия жамоат телевидениеси кўрсатувлари.
*
20.50 «Гуллар юртининг дурдоналари». Телефильм.
*
21.00—21.35 РДТ «Вести».
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
22.00 «Кутилмаган меҳмон». Бадиий фильм.
23.15—23.35 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси кўрсатувлари
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05, 21.25 — Эълонлар.
19.10 «Морена Клара». Телесериал.
19.55 «Мусиқий дақиқалар».
20.00 «Спорт-лотто».
20.10 «Елкин».
20.30 «Азизим».
20.55 «Нафосат гулшани».
21.30 Кинематограф. «Ажал сиртмоғида».
22.50 «Дурдаршан».
23.20—23.30 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 16

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталариниг шарҳи.
8.40 «Севги ва ёр васфи». Мусиқий дастур.
9.10 «Илм ўзликни билмакдир».
9.30 «Ялқов». Мультфильм.
9.40 «Алпомиш авлодлари». Спорт дастури.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Сеҳрли оҳанглар».
10.30 Абитуриентлар, сизлар учун! Адабиёт.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Абитуриентлар, сизлар учун! Физика.
*
12.05 «Шум боланинг саргузаштлари». Мультфильм премьераси.
12.20 «Ажаб саодат эрур...». Бадиий-публицистик кўрсатув.
12.45 Кундузги сеанс. «Жадвалдан ташқари поезд». Бадиий фильм.
14.10 — 14.30 «Жараён».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Кичкинтоймиз-гижингтоймиз».
18.30 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби.
18.50 «Харита». Халқаро шарҳ.
19.05 «Ҳидоят сари».
19.25, 20.25, 20.55, 21.55, 22.10 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Таянч нуқтаси».
21.20 «Қўшиққа кўчган сатр». Азим Суюн.
22.15 «Мулк ва муносабат».
22.30 «Саҳна хаёти».
23.00 «Сомон йўли».
24.00 «Ахборот».
00.25 — 00.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи»(рус тилида).
18.15 «Жажжи давра».
18.35 «2000 йилдан сўнг». Телесериал.
18.55 «Катта танаффус». Телеўйин.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 —Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дилнавоз садолар».
20.10 «Табобат оламида» (рус тилида).
20.30 «Ахборот».
21.00 «Одамлар орасида».
21.25 «Мутойиба».
21.45 «Мусиқа теграсида».
22.05 «Даракчи»(рус тилида).
22.15 Оҳанглар ва эълонлар.
22.35 Оилавий экран. «Цирк майдонига йўл».
23.50 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.15 Янгиликлар.
*
6.30 — 8.00
17.20—20.45
Россия жамоат телевидениеси кўрсатувлари
*
20.45 «Телешифокор».
*
21.00—21.35 РДТ «Вести».
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Виктория». Бадиий фильм.
23.10—23.30 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси кўрсатувлари
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 «Суҳбатдош».
19.25 «02» тўлқинида.
19.30 «Ҳамшаҳарлар».
19.55, 21.20 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Жаҳон музейлари». Кёлн дурдонаси.
21.00 «Ҳаммаси мода ҳақида».
21.25 Киносалон.
22.45 «Мусиқий Олимп».
23.05—23.15 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 17

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Оҳангга тўлсин диёр». Концерт.
8.45 «Мушоҳада баҳси».
9.20 «Созга солдим Алпомишни».
9.40 «Меҳр макони».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Зийнат».
10.30 Абитуриентлар, сизлар учун! Кимё.
11.00 Немис тили.
*
11.30 «Мен туғилган тупроқ».
11.45 «Шум боланинг саргузаштлари». Мультфильм премьераси.
12.05 «Ҳаёт чашмалари».
12.25 — 14.00 Кундузги сеанс. «У дунёдан келган қотил». Бадиий фильм.
*
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Олтин тож». Телеўйин.
18.35 «Юксалиш».
18.50 «Чемпион билан учрашув». Спорт дастури.
19.05 «Қалб гавҳари».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Омонлик тилаймиз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Устозлар даврасида». Мусиқий дастур.
21.30 «Ватанни севмоқ иймондандир...».
22.00 «Ёднома». Шамси Одил.
22.30 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 25-қўй.
23.10 «Битик».
23.35 «Ахборот».
24.00 «Ният хайр, оқибат хайр». Бадиий фильм.
01.40—01.45 «Ватан тимсоллари».

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Бугуннинг боласи».
18.35 А. Алимбоев. «Оғзаки ҳикоялар». 2-кўрсатув.
19.00 «Экранда — Дэвид Копперфилд».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Акс».
20.20 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Маслаҳат».
21.25 «Таггер». Телесериал.
22.15 «Даракчи».
22.25 «Хуш келибсиз».
22.45 Оҳанглар ва эълонлар.
23.00 Экранда — мюзикл. «Ёмғир остида куйлаётганлар».
00.35 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

16.55 Янгиликлар.
17.00 Болалар учун «Бинафша».
*
6.30—8.00
17.20—20.40
Россия жамоат телевидениеси кўрсатувлари
*
20.40 «Кўнгил юртига сафар». Мусиқий дастур.
*
21.00—21.35 РДТ «Вести».
*
21.35 Эълонлар.
21.40 Оскар совриндорлари: «Ғазаб ўчоғи». (1941 йил). Бадиий фильм.
24.00—00.20 «Ахборот» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси кўрсатувлари
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 «Бу бўстон аро...».
19.30 «Маънавият ва Ислом».
19.50 «Саломат бўлинг».
20.10, 21.55 — Эълонлар.
20.15 «Морена Клара». Телесериал.
21.00 «Бегойим».
21.25 «Дурдаршан».
22.00 Кинематограф. «Муқаддима».
23.25 Араб эстрадаси.
23.55—24.00 «Мунаввар тонг истаб...»

ШАНБА, 18

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
9.00 «Зиёрат».
9.10 «Шоҳрух» клуби.
9.30 «Шум боланинг саргузаштлари». Мультфильм премьераси.
9.45 «Ёшлар» телеканали.
«Табиат шифохонаси».
«Маҳорат».
«Акс-садо».
«Ёшлар табассуми».
«Пўлат тулпорлар».
«Мулоҳаза, мунозара, муносабат».
«Қалдирғоч». Мусиқий дастур.
12.05 «Тасвирга кўчган кўнгил».
12.25 «Кичкинтой» устахонаси.
12.45 «Муҳаббатимни куйлайман». Мусиқий дастур.
13.15 Кундузги сеанс. «Оила сирлари». Бадиий фильм.
14.40—15.10 «Маънавият». Бадиий-публицистик кўрсатув.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Қулупнай ёмғири». Мультфильм.
18.05 Болалар учун. «Ҳикматнома».
18.20 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
18.40 «Бахтли воқеа».
19.25, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Жаҳон спорти».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Дунё қўшиққа тўлсин». М. Асалхўжаева, Н. Ҳайдаров.
21.30 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 1-қисм.
22.20 «Чироғи ёниқ уй». Телетанлов.
22.45 «Ахборот».

«Тунги ёғду» дам олиш дастури

23.10 «Куй ва тасвир».
23.30 «Тақдир сўқмоқлари». Бадиий фильм. 5—6-сериялар.
01.10 — 01.15 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Боланинг тили».
8.15 Оилавий экран. «Цирк майдонига йўл».
9.30 «Спорт қитъаси».
10.00 «Дилбарим».
10.15 «Лавжой». Телесериал.
11.05 Мусиқий лаҳзалар.
11.15 Яхши дам олинг.
11.35 «Жажжи давра».
11.55 Болалар экрани.
13.25 «Ҳудуд».
13.55 «Онагинам».
14.15 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.
15.05 «Исмлар тарихи».
15.20 «Гулдаста». Мусиқий дастур.
15.30 «Санта-Барбара». Телесериал.
16.15 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
16.45 «Дубляж».
17.05 «Санта-Барбара». Телесериал.
17.50 «Ёрилтош». Мульттўплам.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «У ким, бу нима?».
18.30 Спорт қитъаси.
18.55 «Янги ой чиққан кеча».
19.10 «Таянч».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот»(рус тилида).
19.55 «Учрашув». Саида Раметова.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Даллас». Телесериал.
21.50 «Даракчи».
22.00 «Хонадонингизга осойишталик тилаймиз».
22.30 Оҳанглар ва эълонлар.
22.50 Кинонигоҳ. «Хитой мавзеси».
00.40 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
17.50—22.30
Россия жамоат телевидениеси кўрсатувлари
*
20.30 Эълонлар.
22.35 «Сиз уларни танийсиз».
22.55—23.20 «Бахтим, сени куйлайман». Фильм-концерт.

ЎзТВ-IV

10.05 «Шанба эртаги».
11.15 «Япониянинг кашф этилиши».
12.00—12.25 «Рақслар қанотида».
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси кўрсатувлари
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мульттомоша».
19.05 Авторейд.
19.15 «Далил ва шарҳ».
19.30 «Спектаклдан сўнг».
19.55, 21.50 — Эълонлар.
20.00 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
20.45 «Ассалом, Франция!».
21.10 «Бу ажиб дунё».
21.30 Хит-коллекция.
21.55 Киносалон.
23.35—23.45 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 19

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «ЁШЛАР» телеканали
«Ватанимга хизмат қиламан».
«Истеъдодлар унар боғ».
«Очиқ дарс».
«Мен билган, билмаган дунё».
«Куйла, ёшлигим».
* * *
12.20 «Қувноқ стартлар». Телемусобақа.
13.00 «Сурат ва сийрат».
13.20 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
13.55 Кундузги сеанс. «Севги сароблари». Бадиий фильм.
15.30 — 15.50 «Ёзувчи ва замон».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Фламинго».
18.20 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
18.40 «Бутунжаҳон ўсмирлар ўйинлари».
19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.00, 21.10 — Эълонлар.
19.30 «Таҳлилнома»(рус тилида).
20.05 «Оламга саёҳат».
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 Телевизион миниатюралар театри.
21.55 «Якшанба оқшомида». Мусиқий-дам олиш дастури.
22.20 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 2-қисм.
23.10 ТВ—1 намойиш этади. Телеанонс.

«Аср мўъжизаси» кинодастури

23.20 Кино янгиликлари.
23.30 «Ўзбек киноси ижодкорлари».
23.50 «Тақдир сўқмоқлари». Бадиий фильм. 7—8-сериялар.
01.30 — 01.35 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Бугуннинг боласи».
8.20 «Пул ҳангомалари». Видеофильм.
9.00 «Сир».
9.20 Экранда, премьера. «Робин Гуднинг янги саргузаштлари». Телесериал.
9.45 «Эркатой».
10.10 «Дойче Велле» тақдим этади...
10.30 «Лавжой». Телесериал.
11.20 Эстрада тароналари.
11.40 Болалар экрани.
13.25 «Акс».
13.50 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.

«ЯКШАНБАДА ЯХШИ ДАМ» ДАСТУРИ

14.30 Кўрсатувлар дастури.
14.35 Хорижий эстрада. «BEATLES».
14.55 «Санта-Барбара». Телесериал.
15.40 «Бари ҳазил».
15.50 «Франция-98».
16.45 «Мультипанорама».
17.15 «Санта-Барбара». Телесериал.
*
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Бўш ўтирма».
18.35 «Синфдош».
18.55 «Нафосат».
19.05 Келгуси ҳафтада.
19.25, 20.00, 21.10 — Эълонлар.
19.30 «Таҳлилнома»(рус тилида).
20.05 «Кенгга — кенг дунё».
20.20 Оҳанглар ва эълонлар.
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 «Даллас». Телесериал.
22.05 «Даракчи».
22.15 «Мусиқа салтанати».
22.35 Якшанба кинозали. «Ўйин қоидаси».
24.00 XX асрнинг сўнгги чемпионати.
00.40 Тунингиз хайрли бўлсин!

ЎзТВ-III

17.20 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
17.25—23.20
Россия жамоат телевидениеси кўрсатувлари
*
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.55 «Таҳлилнома» (рус тилида).

ЎзТВ-IV

9.00 «Хайрли тонг!»
9.30 «Парле ву франсэ?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Клип-антракт.
11.55 — Эълонлар.
12.00 Киносалон.
13.30 «Мусиқий Олимп».
13.50 Клип-антракт.
14.00 «Иштирок этувчилар».
14.20 «Жонли сайёра».
14.40 Кундузги сеанс.
16.40 — 16.50 Клип-антракт.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси кўрсатувлари
18.45 «Мульттомоша».
19.00, 21.30 — Эълонлар.
19.05 «Кобра». Телесериал.
19.45 «Сенинг вақтинг».
20.05 Клип-антракт.
20.15 «Бугунги кун мавзуси».
20.30 «Хайрли оқшом».
21.00 «Жаҳон киноси янгиликлари».
21.35 Киносалон.
23.35—23.45 «Хайрли тун!».

ЯНГИ ПАСПОРТЛАР БЕРИЛМОҚДА

Наманган вилояти, Косонсой тумани ИИБ паспорт бўлинмаси республикамиздаги энг намунали паспорт бўлинмаларидан ҳисобланади.

Косонсой туманида 74300 нафар фуқаро паспорт олиши лозимдир. Туман паспорт бўлинмаси томонидан 1995 йилда 15888 нафар фуқароларга Ўзбекистон паспорти расмийлаштирилиб берилган бўлса, 1996 йилда 15940 та, 1997 йилда 13601 та паспорт расмийлаштирилиб берилди.

СУРАТДА: Косонсой тумани ИИБ паспорт бўлинмаси бошлиғи, милиция катта лейтенанти Зокир Мамажонов (чапдан), паспорт бўлинмаси нозири, милиция капитани Эркин Сотиволдиевлар фуқароларга миллий паспортларини тантанали равишда топширмоқдалар.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган сурат.

Жиноят ва жазо

ТЎҚЛИККА ШЎХЛИК

(Бир жиноий гуруҳнинг қўлга олиниши хусусида)

У жиноий гуруҳ тузиб, бойлик орттирмоқчи бўлди. Лекин ўйлаган режалари барбод бўлиб, ўзини эмас, балки бутун оила аъзоларини, қариндошлари юзини ерга қаратди. Хўш, бу нарса тўқликка шўхлик эмасми?

Ўтган йилнинг 1 декабридан 2 декабрига ўтар кечаси тунги соат 2 ларда Нишон туманидаги пахта тозалаш заводининг собиқ директори Исроил Абдураҳмоновлар хонадонига тусатдан бостириб келган талончилар хонадон эгаларини саросимага солиб қўйдилар. Улар аввал хонадон бошлиғи Исмоил Абдураҳмонов ва уй бекаси Ҳалима Шомуродоваларидан 50000 АҚШ доллари топиб беришларини талаб қилишди. Кўзлари қонга тўлган, юзларига аёллар пайпоғини тортиб олган босқинчиларнинг кимлигини билиб олиш қийин эди. Талончилар эса талаб қилинган бойликни олиб, жуфтакни ростлаймиз деб хом хаёл қилишди.

— Яхшиликча биз айтган нарсани топиб бер, — дўқ уришди улар. — Тошкентда ўқийдиган болаларинг гаровга олинган, билиб қўй...

— Бизда бунча катта миқдордаги маблағ йўқ. Агар ишонмасангиз, мана, автомашина. Калитини олиб кетинглар. Биз ҳеч кимга даъво қилмаймиз. Фақат болаларимизга тегманглар, тинч қўйинглар, — деб ёлворди уй эгалари.

Бироқ босқинчилар ҳам анойи эмас. Уйдан қуруқ чиқиб кетишни ўзларига ор билганлари ҳолда хонадон бўйлаб тинтув ўтказишди. Улар хонадон бекасининг 1 килограмм 300 грамм келадиган тилло буюмларини олишди. Сўнг оғзига латта тиқиб, ўлдиришга ҳаракат қилдилар. Исмоил Абдураҳмонов ўз кўз ўнгида содир бўлаётган бу воқеадан ҳанг-манг бўлиб, босқинчиларнинг қилмишларига чидаб туролмади. Босқинчилар хонадон эгасини тошкентда ўқиётган болаларини ўлдириш билан қўрқитишди. Сўнг эрталаб хонадон эгалари қўшниларга хабар қилдилар. Бироқ босқинчилар қочишга улгурмадилар. Шу пайт қўшнилар талончилардан бири — Тўрақул Холиёровни ушлаб, арқон билан боғлаб қўйдилар ва ички ишлар идорасига хабар қилдилар. Қолганлари ҳам тез орада қўлга олинди.

Босқинчиларга Бобур Бегматов раҳбарлик қиларкан. Нишон дон маҳсулотлари корхонасида ишлаётган бу одамнинг ёши 26 да. Уч нафар фарзанди бор. Шуниси ажабланарлики, босқинчиларнинг учтаси бир жойда — Нишон дон маҳсулотлари корхонасида ишлашган. Нуриддин Назаров, Фурқат Жўраевлар ҳам гуруҳ бошлиғи Бобур Бегматовнинг гапига кириб, тинчгина ишлаб юрсалар бўлмасмиди?

Босқинчиларнинг яна бири Қарши туманидаги Ғофур Ғулом номли мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайди... Хайриддин Хусанов деган бу шахс тарбиячи деган муътабар номга доғ туширди. Тарбиячининг ўзи тарбия кўрмаган экан. Тўрақул Холиёров эса Нишон туманидаги «Лобар» жамоа корхонасида ишларди. У 1989 йилда ҳам жиноятга қўл уриб, қилмишига яраша жазоланган. Лекин бурнига сув кирмаган экан...

Гуруҳ раҳбари Бобур Бегматов айбига иқрор бўлмасдан, ўзини оқламоқчи бўлди. Лекин унинг айби ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари томонидан дастлабки тергов вақтида ишончли далиллар, гувоҳларнинг кўргазмалари ва қатор ҳужжатлар билан тасдиқланди. Босқинчиларнинг юзидаги ниқоб йиртилиб, аниқ башаралари кўриниб қолди. Тўппонча ҳам гуруҳ бошлиғи Бобур Бегматовга тегишли эканлиги исботланди.

Суд ҳукми ўқилди. Талончилар Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг қатор моддалари билан айбдор деб топилдилар. Бобур Бегматов, Тўрақул Холиёров 18 йилга, Хайриддин Ҳасанов, Нуриддин Назаровлар 16 йилга озодликдан маҳрум этилдилар. Гарчи шериклари Фурқат Жўраев босқинчиликда иштирок этмаган бўлса-да, гуруҳ аъзоларининг хатти-ҳаракатларини илгаридан билган ва тегишли органларга хабар қилмаганлиги учун у ҳам жиноий жавобгарликка тортилди. Ачинарлиси шундаки, улар ўз оилаларининг рўзғор таъминоти учун ишлаб юрсалар бўлмасмиди? Бобур Бегматовлар ҳалол меҳнат билан ишлаб юрсалар бўлмасмиди?

Абдураҳмон ҚАҲҲОР-ЗОДА,
Нишон туман прокурори, адлия маслаҳатчиси.
Шавкат СУЛТОНОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

Огоҳ бўлинг

ҲАЁ ВА ИФФАТ ПАРДАСИНИ САҚЛАНГ

Номус инсонни мукаррам ва азиз қиладиган бир хислат бўлиб, бу хислат одамийликни ҳимоя қиладиган чегара ҳамда қўрғондир. Аммо, шу қўрғон бузилса, йиқилса, кишини инсонийликдан маҳрум бўлган деб ҳисоблаш ўринли бўлади. Шу қўрғоннинг йиқилиши оилани, албатта, турли-туман бахтсизликларга олиб келади. Улардан бири оиланинг бузилишидир. Агар ўртада фарзанд бўлса, асорати ундан ҳам оғир.

Номус қўрғони бузилган аёл турли йўлларга кириб кетиши, ҳаё ва андишасиз бўлиб қолиши мумкин. Натижада «фоҳиша» деган нарвонга илиниб, бойлик орттириш йўлида хатти-ҳаракат қилиши ва ниҳоят йиқилиб, шармисор бўлиши ҳам эҳтимолдан ҳоли эмас.

Юқоридаги сўзлар, албатта, ҳаётда ҳар хил воқеа ва ҳодисалар таъсири асосида ёзилаётган фикрлардир.

Шифокор бўлиб ишлаётган киши баъзан шундай воқеаларнинг шоҳиди бўлади. Сўнгги пушаймон, афсус ва нидолар кўпчилик аёлларда улар таносил касалликларига йўлиққандан сўнг пайдо бўладиган ҳамроҳлардир.

Таносил касалликлари, яъни жинсий алоқа йўли билан юқадиган касалликларнинг ҳозир венерология фанида 20 хили мавжуд. Булар орасида энг қадимийси заҳм (сифилис) бўлиб, у бизнинг замонда ривожланиб, ўсиб бормоқда. Бунга сабаб, албатта, аҳоли ўртасидаги миграция, яъни одамларнинг бир жойдан иккинчи жойга кўчиб юришлари авж олганлигидир. Фоҳишалик билан шуғулланиш соғлом организмни хавф остига қўяди. Агар аёл оилали бўлса, бу касалликни ўзининг умр йўлдошига ҳам юқтиради, албатта.

1993 йилда Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда тунги рейдлар ўтказилиб турилар эди. Ўшанда бир неча юз фоҳиша аёллар қўлга олинган ва улар шаҳар диспансерида текширилганда, 60 фоиздан кўпроғида таносил касалликлари аниқланганди. Уларнинг 66 фоизи МДҲ давлатларидан бўлиб, улар орасида юқоридаги касалликлар 2,5 баробар кўп бўлган. Ҳозирда ҳам ўзга юртлик аёллар мамлакатимизда ўз «фаолият»ларини давом эттиришиб, касаллик тарқатувчи асосий манба ролини ўйнамоқдалар.

Эпидемиологик ҳолатнинг тавсифига кўз югуртирсак, маълум бўладики, бу касаллик тижорат билан шуғулланувчи аёллар орасида айниқса кўпайди. Бу нарса кишини ўйлашга мажбур қилади...

Яна бир фикр. Ҳозирги касалликлар таҳлил қилинганда, ишламаётган уй бекалари орасида заҳм кўп учраб туриши кўзга ташланяпти. Бунга нима сабаб? Бунга, албатта, ўша аёлларнинг ўз номус қўрғонини йиқитиб, ўзгалар «тўрига» тушиб қолишлари сабабдир.

Шуни таъкидлаш ўринлики, авваллари, яъни ўтмишда қиз болалар тарбиясига ўта масъулият билан ёндошилган. Оналар ўз қизларига рўзғор юритиш илмини, келин бўлганда нималарга эътибор беришни, бекаликни, оналик бурчини эринмай уқтирганлар. Аммо, афсуски, ҳозир баъзи оналар шарқона таълим-тарбияга анча бефарқ қарайдилар. Шу сабаб, келин бўлмай туриб она бўлиб қолганлар ўртасида таносил касалликларига чалинганлар сони ҳам ўсиб бормоқда.

Наполеон Бонапарт Францияда заҳм авж олиб, ўз аскарлари орасида тарқала бораётган бир вақтда уларга мурожаат қилган ва босиб олинган ерлардаги «гўзаллар» билан яқинликдан ўзларини тийиишга ундаган. Бу мисолни келтиришдан мақсад, Наполеонни кўкларга кўтариш эмас, балки шундай босқинчи ҳам бу балонинг нима эканлигини билгани ва ўз аскарларини ундан эҳтиёт бўлишга чорлаганини эслатиб қўйишдир.

Аслида бу касаллик бемордан соғлом одамга ўтади. Бу ўтиш асосан жинсий алоқа, ўпишиш ёки бемор буюмларидан фойдаланиш туфайли ва яна жуда кам ҳолатларда бемор қони қуйилганда юқади. Шулар ичида энг кўп касалланиш ҳолатлари бемор билан касал ўртасидаги жинсий яқинликда учрайди.

Агар бемор шифокорларга мурожаат этмаса, дори қабул қилмаса, касаллик ривожланади ва 2-3 ойдан сўнг заҳмнинг иккиламчи даври юзага келади. Бу вақтда беморларнинг овози бўғилиб қолиш ҳоллари учрайди. Энг ачинарлиси, бу вақтда ички органлар жароҳати ҳам кузатилади.

Ҳозир ҳукуматимиз сиёсатининг йўналиши «Соғлом авлод учун» деган шиорга асосланган. Соғлом авлод учун курашда профилактик иш энг тўғри йўналишлардан ҳисобланади ва барча тиббиёт тараққиёти шу режа асосида олиб борилмоқда. Бунинг учун ота-оналар ёшлар тарбиясида ўзларининг ижобий хулқ-одоблари билан ўрнак бўлишлари керак. Халқимиз «Қуш уясида кўрганини қилади» деб бежиз айтмаган. Бу борада аёлларимизнинг оиладаги роли жуда катта. Ҳаё ва иффат пардаси сақланган аёллар ўз болаларига ўрнак бўла оладилар.

Мустақил юртимизга соғлом авлод ярашади. Мана шу нарсани асло эътибордан қочирмайлик.

К. ЙЎЛДОШЕВ,
тиббиёт фанлари доктори.

Чилонзор туманидаги 538–«Дилором» болалар боғчасида кичкинтойларни соғлом ва баркамол ёшлар этиб тарбиялашга алоҳида аҳамият берилмоқда. 12 та гуруҳда тарбия олаётган 300 нафардан зиёд ёш ўғил-қизлар меҳрибон ва очиқ кўнгил боғча опаларининг ўзларига бераётган эътиборларидан ҳамиша миннатдор ва мамнун бўлишмоқда.

— Ёшлар тарбиясини ҳар томонлама ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни вужудга келтирганмиз–дейди боғча мудираси Фотима Охунова. – Жумладан, инглиз ва лотин тилларини ўргатишга мувофиқлаштирилган алоҳида заллар ишлаб турибди. Жисмоний тарбия зали ҳам кичкинтойлар ихтиёрида. Оталиқдаги «Алгоритм» заводи берган 2 та компьютер кичкинтойларнинг замонавий техникага бўлган қизиқишларини тобора ошираяпти.

Боғчанинг ташкил этилганига энди 10 йил бўлди. Шу давр ичида ёш жамоа ён атрофдаги мактабларга юзлаб кичкинтой ўғил-қизларни тайёрлаб берди.

СУРАТЛАРДА: болалар боғчаси тарбиячилари Сурайё Муҳаммадалиева (чапдан ўнгга), Мунира Марайимова, боғча мудираси Фотима Охунова, Зулфия Хайрова ва Муҳаббат Аҳмадалиева ёш авлодни камол топтиришга доир янги вазифалар хусусида ўзаро суҳбатлашишмоқда; «Эртаклар шаҳарчаси»даги сув ҳавзаси кичкинтойларга доимо ҳузур бағишлайди.

Ҳусанбой АВВАЛОВ олган суратлар.

Ярим финал

УЧИНЧИ УЧРАШУВ, ҲИСОБ — 2:1

Бразилия — Голландия (пен. бўйича 4:2)

Бу икки жамоа ўзаро кўп ўйнамаган. Аммо Бразилия ва Голландия футболи кечаги ва бугунги куннинг тенг кучли рақобатдоши. Ушбу учрашув олдидан кўпчилик ютуқ голландларда кетса керак, деган тахминни айтганди. Бунга сабаб бразилияликларнинг юлдуз таркиби чарчаб қолганлигида эмас, балки «қасос соати» ниҳоятда яқинлашганлигида деб тушунтирилади, 1974 йили «тотал футбол соҳиблари» ярим финал куни Ревилино, Жаирзиньо ва Пауло Сезар каби юлдузлар мажмуасини 2:0 га енгиб, финалга йўл олишганди. Ўшанда Марио Загало айнан 4-бор жаҳон чемпиони бўлиши учун бел боғлаганди. (1958 ва 62-йиллар ўйинчи сифатида, 1970 йилда мураббий бўлган). Ўша куни Загало йиғлаб туриб «Ҳали Голландия билан қаттиқ ҳисоб-китоб қиламан», деганди.

Йиллар ўтди, Бразилия тўрт карра жаҳон чемпиони ҳам бўлди. Аммо бу гал мураббий Марио Загало эмасди. АҚШ-94 та Паррейра шогирдлари ушбу мақсадга етиш йўлида чоракфинал баҳсида айнан голландларга тўқнаш келдилар. Ушбу ўйин бугунгисидан деярли фарқ қилмаганди. «Алам олиш» вазифаси кўпчилик ўйлаганидек Голландия футболчилари зиммасига эмас, балки жаҳон чемпионларига юклатилганди.

Начора, «XX аср омадсизлари» гарчи бошлари мағрур ҳолда ўйинни тўхтатган бўлишсада яна бир бор енгилишди. Бразилия эса Пелелар анъанасини давом эттирмоқчи, шекилли, каторасига икки бор чемпионлик йўлида шиддат билан бормоқда.

ФРАНЦИЯ: АСРИЙ ОРЗУ БУ!

Франция — Хорватия — 2:1.

Ярим финал баҳсларида илк бора қатнашаётган хорватлар ушбу учрашувда енгилсалар-да, етарли шов-шув ва муваффақият билан қайтишлари аниқ эди. Чунки улар нафақат кечагина мустақил бўлиб, Жаҳон чемпионатида дастлабки бор иштирок этишаётгани, балки гигант жамоалар билан ҳам бемалол тўп сура олишларини исботлади. Гуруҳдан 2-ўринни олган шаҳмотлибосли команда шу кунгача Руминия ва Германияни ер тишлатиб чиққани бунинг исботидир. «Немис машинаси» Хорватиядангина 0:3 ҳисобини «қабул» қилишга мажбур эди.

Франция эса шу кунгача бирорта учрашувда енгилмади. Биргина дуранг. Шунда ҳам мезбонлар чоракфиналда Италияга пенальтидан гол уриш қанақа бўлишини ўргатиб қўйишганди. Бу гал улардан барча ғалаба кутаётганлари сабаб 1-бўлим тўп деярли хорватлар дарвозаси олдида бўлди. Аммо негадир Эми Жаке шогирдлари ҳисобни очишни ҳадеганда уддалайвермагач, кўнгилга ғулғула тушди: «Наҳотки Хорватия финалгаям чиқмоқчи?» Ҳа, уларнинг бош мураббийи Блажевич ўйиндан олдин: «Биз бугун кўпроқ енгилсак керак. Лекин бу бизга нисбатан мағлубият дегани эмас-ку!» деган гапларини шунчаки — руҳий зарба учун айтгани яққол сезилиб турарди. Бу гумон 2-бўлимнинг бошида аниқ ишончга айланди. Тўпурарлар баҳсида голеадорлик тожини кийиш ниятидаги Давор Шукер 48-дақиқада ҳисобни очди. Лекин мезбонлар бунга 3-дақиқа ўтар-ўтмас, Тюрамнинг зарбаси билан жавоб беришди. Ана энди ўйинни томоша қилаверинг. Очиқ футбол! Ҳеч ким энди финалга чиқувчи жамоани аниқ айтолмасди. Шу куни Эми Жаке рақибига «ҳужумчиси йўқ» жамоасидан яширин қурол тарзда Лилиан Тюрамни тайёрлаб қўйганди. «Лили»нинг зарбаси Францияни олдинга олиб чиқди. Шу заҳотиёқ испаниялик ҳакам мардларча мезбонлар сафида ўйнаётган Лоран Бланга қизил карточка кўрсатди. Хорватияликлар худди чоракфиналдагидек бир ўйинчи кўп ҳолатда тўп суришарди. Бироқ бу нарса, бу гал уларга фойда бермади. Учранглилар то учрашув тугагунга қадар Блан йўқлигини билдиришмади. Акс ҳолда Лоран олдинги икки ўйинда кўрсатган қаҳрамонликлари чил-парчин бўлиб кетарди...

Финал... Бразилия 5-бор жаҳон чемпиони бўлиш учун курашса, Франция ўз тарихида биринчи марта финалга чиқди. Бу воқеа французлар учун такрорланадими йўқми, шу боис чемпионликни ҳам олиб қўйиш керак. Шунда башарият XXI асрга янги чемпион билан кириб бориши аниқ бўлади.

Мунажжимлар жавобгари

(13—19 июль)

ҚЎЙ (21 март — 20 апрель)
Душанба куни ажойиб инсон билан учрашасиз. Фойда келтирувчи ишдаги иштирокингиз пайшанба куни ўз мевасини беради. Жума куни унча кўнгилли бўлмаган янгиликдан хабар топасиз.

СИГИР (21 апрель — 21 май)
Сешанба куни ғаройиб саргузаштни бошингиздан кечирасиз. Кутилмаган янгилик сизга чоршанба куни қувонч келтиради. Пайшанба — омадсиз кундир. Дам олиш кунлари уй юмушлари билан машғул бўлишни маслаҳат берамиз.

ЭГИЗАКЛАР (22 май — 21 июнь)
Душанба — оғир кундир. Сешанба куни ҳар қандай мураккаб ишга бемалол киришаверинг, омад кулиб боқади. Жума куни ўзингизни ортиқча уринтирмасликни маслаҳат берамиз. Шанба кунги ажойиб кайфият сизни сафарга чорлайди.

ҚИСҚИЧБАҚА (22 июнь — 23 июль)
Ушбу ҳафтанинг бошида пул ишлаб олишда янги имкониятлар пайдо бўлади. Чоршанба кундаги ишбилармонлик учрашуви муваффақиятли якунланади. Пайшанба куни бетоб бўлиб қолишингиз мумкин. Дам олиш кунлари ҳатто тўшакда ётиб даволанишингиз эҳтимоли бор.

АРСЛОН (24 июль — 23 август)
Сешанба — молиявий жиҳатдан омадли кундир. Иш жойингизда чоршанба куни келишмовчилик кутилмоқда. Жума куни руҳингизда ҳорғинлик сезасиз. Дам олиш кунларингиз яқин дўстлар даврасида хушнуд ўтади.

ПАРИЗОД (24 август — 23 сентябрь)
Ушбу ҳафтанинг биринчи ярми муваффақиятли кечади. Сизга тижорат ва муҳаббат бобида омад кулиб боқади. Жума куни ўзингизга керакли бўлган инсон билан учрашасиз.

ТАРОЗИ (24 сентябрь — 23 октябрь)
Сешанба куни хушхабар кутилмоқда. Пайшанба куни яқинларингиз билан муносабатингизни яхшилаб олиш имконияти бор. Ижодий қобилиятингиз жума куни намоён бўлади.

ЧАЁН (24 октябрь — 22 ноябрь)
Ишбилармонлик учрашувлари ва музокаралар олиб бориш учун сешанба қулай кундир. Пайшанба куни янги режалар белгилашда иштирок этишни маслаҳат бермаймиз. Дам олиш кунлари янги танишлар орттиришингиз билан ёдда қолади.

ЁЙ (23 ноябрь — 21 декабрь)
Чоршанба куни кутилмаганда ҳамёнингизга пул тушади. Ушбу ҳафтадаги энг муваффақиятли кун пайшанбадир. Шу куни энг қийин ишларга ҳам дадил киришаверинг, бемалол уддалайсиз. Бошқа кунлар одатдагидек сокин кечади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22 декабрь — 20 январь)
Тақдири сизни безовта қилаётган инсон ҳақида сешанба куни хушхабар эшитасиз. Жума куни кутилмаган янгилик қувонч келтиради. Севган кишингиз билан шанба кунги учрашув узоқ вақт ёдингизда қолади.

ҚОВҒА (21 январь — 19 февраль)
Мазкур ҳафтанинг биринчи ярмида шахсий муаммоларингизни ҳал этинг. Пайшанба куни эса яна бор имконият билан ишга берилиб кетасиз. Иш кўплигидан дам олиш кунлари ҳам меҳнат қилишингизга тўғри келади.

БАЛИҚ (20 февраль — 20 март)
Душанба куни турфа янгиликлардан хабар топасиз. Сешанба — янги режаларни амалга оширишга киришиладиган кундир. Жума куни ижодий қобилиятингиз намоён бўлади. Якшанба куни яхшигина харид қилишингиз кутилмоқда.

Адолат

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

ҲОМИЙ: Ўзбекистон Республикаси «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Ҳалим БОБОЕВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Акмал ҚОСИМОВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Акбархўжа РАҲИМОВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Рустам ҚОСИМОВ.

Мулоқот учун телефонлар:
Қабулхона — 133-41-89.
Котибият — 136-55-64.
Эълонлар бўлими: 136-55-96.

Навбатчи — Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Буюртма Г— 0197, ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди.

• Мақолада келтирилган факт ва рақамлар учун фақат муаллифлар жавоб берадилар.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Босишга топширилди 21.00.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси-32.